

न्यायकर्ताया सफू म्हसीका

यहोशू सीधुंका: इस्राएलीतयस्सं त्याके मानिगु कनान देशय् हमला या:गु इलंनिसें अन जुजुपिन्सं शासन याये न्ह्य: तकयागु खँ थ्व सफुलिइ दु। उगु इलय् इस्राएलय् जुजु धयापिं हे मदुनि। सुया छु याये मंदत व हे यानाजुइगु ख: (२१:२५)

“परमप्रभुं इमित बचय् यायेत न्यायकर्ता धा:पिं नाय:त ल्ययादिल” (२:१६)। थ्व पदया लिधंसाय् थ्व सफूया नां न्यायकर्ता त:गु ख:। थ्व सफुलिइ इस्राएलीतयस्सं परमेश्वरया बाचाया अ:ख: याना जूगु व परमेश्वरं इमित क्वत्यलात:पिपाखें बचय् यायेत व शासन यायेत झिनिम्ह न्यायकर्ता दय्कूगु खँ न्ह्यथनात:गु दु।

थ्व सफुलिइ इस्राएलीतयस्सं परमेश्वरयात मानय् मया:गु, विदेशीतयस्सं इमित क्वत्य:गु, ख्वया: दु:खय् हाला जूगु व न्यायकर्तातपाखें छुत्कारा ब्यूगु खँ दु। थ्व सफुलिइ मू खँ धयागु परमेश्वरयात मानय् याना: हे इस्राएल बचय् जूगु, परमेश्वरया आज्ञा मानय् मया:बलय् आपत व:गु ख:। परमेश्वर थ: मनूतय्त बचय् यायेत न्ह्याबलें न्ह्यचिलादीगु दु। तर इपिं थ:पिनिगु पापं लिचिला: हाकनं परमप्रभुयाथाय् वयेमा:।

थ्व सफूया च्वमिया बारे गनं नं न्ह्यथनात:गु मदु। तर थ्व सफू शमूएलं च्व:गु जुइ धका: धा:पिं नं दु।

धल: पौ

कनान देश त्याकाका:गु १:१-२:१३

इस्राएलयात क्वत्यलात:गु, दबोरापाखें जुजु याबीन नाश जूगु २:१४-५:३१

गिदोनं मिघानीतय्त त्याकूगु ६:१-८:३५

अबीमिलेक थाहां व:गु व पतन जूगु ९:१-५७

थीथी न्यायकर्ता १०:१-१२:१५

शिमशोनं इस्राएलीतय्त पलिशतीतपाखें बचय् या:गु १३:१-१६:३१

दान कुलया घटना १७:१-१८:३१

बेन्यामीन कुलयात सजॉय ब्यूगु १९:१-२१:२५

न्यायकर्ता

यह्दा कुल कनानीतलिसैं ल्वा:गु

1 यहोशू सीधुंका: इस्राएलीतय्सं परमप्रभुयाके न्यन, “गुगु कुलं दकलय् न्हापा कनानीतयत् हमला यायेमा:?”

2 परमप्रभुं धयादिल, “यह्दां हमला याइ। धात्थें, जिं व देशयात इमिगु ल्हातय् तयाबियागु दु।”

3 यह्दाया मनूतय्सं थ: दाजुकिजा शिमियोनीतयत् धाल, “परमप्रभुं जिमित ब्यूगु लागाय् जिपिलिसैं वा, झीपि मिलय् जुया: कनानीतलिसैं ल्वाये अले जिपिं नं छिमित ब्यूगु लागाय् वने।” उकिं शिमियोन कुलयापिं मनूत इपिलिसैं वन।

4 यह्दा कुलयापिं मनूत हमला यायेत वंबलय् परमप्रभुं कनानीत व परिज्जीतयत् इमिगु ल्हातय् बियादिल। इमिसं बेजेकय् झिद्र: मनूत स्यात।

5 अन इमिसं जुजु अदोनी-बेजेकयात* नापलाकल अले वलिसैं ल्वात। अले इमिसं कनानीत व परिज्जीतयत् बुकल।

6 जुजु बिस्युं वन तर ल्यू वना: इमिसं वयात ज्वन। अले वयागु ल्हा: व तुतिया बुरा पतिचा ध्यनाबिल।

7 अदोनी-बेजेकं धाल, “ल्हा: व तुतियागु बुरापतिं ध्यंपिं न्हयेमह जुजुपिन्सं जिगु टेबुलया त:लय् चिप मुनीगु। जिं इमित गथे यानागु ख: परमेश्वरं जित: अथे हे यानादीगु दु।” इमिसं वयात यरूशलेमय् हल, अले व अन हे सित।

यह्दा कुलं यरूशलेम व हेब्रोन त्याकाका:गु

8 यह्दाया मनूतय्सं यरूशलेमय् हमला याना: उकियात त्याकाकाल। इमिसं अनयापिं मनूतयत् तरवारं स्यात, अले व शहरय् मि च्याकाबिल।

9 अनंलि यह्दा कुलयापिं मनूत पहाडी देश, नेगेव व पच्छिमय् ला:गु तँचाय् च्वंपिं कनानीतलिसैं ल्वायेत क्वहां वन।

10 उकिं यह्दाया मनूतय्सं हेब्रोन शहरय् च्वंपिं कनानीतयत् हमला यात। (न्हापा हेब्रोनयात किर्यत-अर्बा धाइगु ख:।) अनंलि इमिसं शेशै, अहीमन व तल्मै वंशयापिन्त स्यानाबिल।☆

ओत्निएलं दबीर शहर त्याकाका:गु

11 हानं अनं वना: दबीरयापिं मनूतयत् हमला यात। (दबीरयात न्हापा किर्यत-सेपेर धाइगु ख:।)

* 1:5 १:५ अदोनी-बेजेक थुकिया अर्थ जिमि प्रभु, बेजेकया मालिक ☆ 1:10 १:१० यहो १५:१३-१४

12 अले कालेबं धाल, “सुनां किर्यत-सेपेरयात त्याकाकाइ व नापं जिं थः म्हाय् अक्सायात ब्याहा यानाबी।”

13 कालेबया किजा कनजया काय् ओत्निएलं उकियात त्याकाकाल। अले कालेबं थः म्हाय् अक्सायात वलिसैं ब्याहा यानाबिल।☆

14 ब्याहा याः खुन्हु अक्सा ओत्निएलयाथाय् वंबलय् वं वयात थः बौयाके छकुचा बूँ पवकेबिल। व थःगु गधाया म्हाय् वं वहां वःबलय् कालेबं वयात न्यन, “छन्त छु माल?”

15 वं धाल, “जितः छगू क्वसः बियादिसैं। छिं जितः बूँ बियादीगु थाय् नेगेवय् जितः बूँगाःचात नं बियादिसैं।” उकिं कालेबं वयात च्वय् व क्वय् च्वंगु बूँगाःचात बिल।

यह्दा व बेन्यामीन कुलयापिन्सं त्याकाकाःगु

16 मोशाया ससःबौया सन्तान, केनीत यह्दायापिं मनूतलिसैं ताय्गः सिमातय्गु शहरं☆ आरादया दच्छिनय् लाःगु यह्दाया मरुभूमिइ वन, इपिं अन च्वपिं मनूतनापं च्वन।

17 हानं यह्दा कुलयापिं मनूत थः दाजुकिजा शिमियोनीतलिसैं वन। इमिसं सपतय् च्वनीपिं कनानीतय् त्याकाः व शहरयात भज्यंक नाश यानाबिल। उकिं व शहरया नां होर्मा† जुल।

18 यह्दायापिं मनूतय्सं गाजा, अश्कलोन व एक्रोन शहरयात व उमिगु लागानापं काल।

19 परमप्रभुं यह्दाया मनूतय्त् ग्वाहालि बियादिल। इमिसं पहाडी देश त्याका काल। अयनं इमिसं क्वय् लाःगु माथवंगु थासय् च्वपिं मनूतय्त् ख्याना छवये मफुत छायाःसा इमिके नैयागु रथत दु।

20 मोशां बचं ब्यगु थें हेब्रोने धाःसा कालेबयात बिल। गुम्हाय्सिनं अनाकया स्वम्ह कायपिन्त अनं ख्याना छवःगु खः।

21 बेन्यामीनीतय्सं धाःसा यरूशलेमयापिं यबूसीतय्त् ख्याना मछवः। उकिं यबूसीत थौं तक नं बेन्यामीनीतलिसैं यरूशलेमय् च्वनाच्वंगु दु।

योसेफ कुलयापिन्सं बेथेल त्याकाकाःगु

22 योसेफया कुलं बेथेल हमला यायेत वःबलय् परमप्रभुं इमित ग्वाहालि बियादिल।

☆ 1:13 १:१३ यहो १५:१८-१९

☆ 1:16 १:१६ व्य ३४:३

† 1:17 १:१७ होर्मा हिब्रू भाषाय् थुकिया

अर्थ नाश खः

23 इमिसं बेथेलय् चिवा काइपिं छवत। (न्हापा बेथेलयागु नां लुजः खः।)

24 थुपिं चिवा काःवपिन्सं छम्ह मनू शहरं पिहां वयाच्चंगु खंकाः वयात धाल,
“शहरय् गथे दुहां वनेगु जिमित कनाब्यु, अले जिमिसं छंगु छुं स्यंके मखु।”

25 व मनूखं लँ क्यनाबिल, अले इमिसं शहरयापिं मनूतय्त तरवारं स्यात। व मनू
व वया छँजःपिन्त धाःसा त्वःताबिल।

26 लिपा व मनू हिन्तीतयगु देशय् वन, अले वं अन छगू शहर दय्काः उगु शहरया
नां लुजः धकाः तल। उगु शहरया नां थौं तक नं थ्व हे खः।

थाय् थासय् कनानीतय्त ख्यानाः छवये मफुगु

27 कनानीत व देश त्वःतावने हे मखु धकाः च्वनाच्चंगुलि मनश्शे कुलयापिन्सं
बेथ-शान, तानाक, डोर, यिबलाम, मगिद्गे शहर व थुमिगु जःखः च्वंगु गांचातय्
च्वंपिं मनूतय्त ख्याना छवये मफुत। थुकथं कनानीत व देशय् च्वना हे च्वन।

28 लिपा इस्राएलीत बल्लाःबलय् इमिसं कनानीतय्त दासयात थें ज्या याकल
तर इपिं फुक्कसित ख्याना छवये मफुत।

29 गेजेर शहरय् च्वंपिं कनानीतय्त एफ्राइम कुलयापिन्सं नं ख्याना छवये मफुत।
उकिं कनानीत इपिलिसें च्वना हे च्वन।

30 कित्रोन व नहलोल शहरयापिं कनानीतय्त जबूलून कुलयापिन्सं ख्याना
मछवः। कनानीत इपिलिसें अन च्वनाच्वन, जबूलून कुलयापिन्सं इमित दास थें
ज्या याकल।

31 आशेर कुलयापिन्सं अक्को, सीदोन, अहलाब, अक्जीब, हेलवा, अपेक व
रहोब शहरया मनूतय्त ख्याना मछवः।

32 उकिं आशेर कुलयापिं अन कनानीतलिसें च्वना हे च्वन।

33 नप्ताली कुलयापिन्सं बेथ-शेमेश व बेथ-अनात शहरयापिं मनूतय्त ख्याना
मछवः। थथे इपिं कनानीतलिसें हे च्वन। अथेसां इमिसं बेथ-शेमेश व बेथ-
अनातयापिं मनूतय्त थःगु लागि दासयात थें ज्या याकल।

34 एमोरीतय्सं दानया सन्तानतय्त पहाडी देशय् ख्याना छवत, अले इमित
मार्थवंगु थासय् वय्के मब्यू।

35 एमोरीत हैरेस डाँडा, अय्यालोन व शाल्बीमय् च्वना हे च्वन। अथेसां योसेफ
कुलयापिं इपिं स्वयाः बल्लाःबलय् इमित नं दासयात थें ज्या याकल।

36 एमोरीतय्गु सिमाना अक्रब्बीमयागु पाचांनिसें सेलाया च्वय् तक खः।

2

बोकीमय् परमप्रभुया दूत

1 परमप्रभुया दूत गिलगालं बोकीमय् थाहां वनाः इस्राएलीतयत् धाल, “जिं छिमित मिश्र देशं पिकयाः छिमि पुर्खातलिसें बाचा चिनागु देशय् हया। जिं थथे धयागु खः, “जिं गुबलें छिपिलिसें चिनागु बाचा त्वथुले मखु।

2 छिमिसं थ्व देशयापि मनूतलिसे बाचा चीमते तर छिमिसं इमिगु वेदीत थुनाब्यु।’ अयनं छिमिसं जिगु खँ मन्यं। छिमिसं थथे छाया यानागु?

3 अथे जुयाः जिं छिमित धाये, जिं इमित ख्याना छवये मखु। इपिं छिमिगु नितिं कँ अले इमि घःत छिमित तक्क्यंकीगु जाः जुइ।”

4 परमप्रभुया दूतं सकलें इस्राएलीतयत् थथे धायेधुंकाः मनूत ह्यँयह्यँय् ख्वल।

5 इमिसं व थाय्यात बोकीम* धाल। अन हे इमिसं परमप्रभुयात बां बिल।

यहोशू सीगु

6 यहोशू इस्राएलीतयत् बिदा बीधुंकाः सकलें इस्राएलीत थथःगु भागय् लाःगु जमिन अधिकार याः वन।

7 मनूतयसं यहोशू म्वातले परमप्रभुयागु सेवा याना हे च्वन। व सी धुंकाः नं इस्राएलया लागि परमप्रभुं यानादीगु ततःधंगु ज्या खंपि थकालित म्वातले इमिसं परमप्रभुयागु सेवा याना हे च्वन।

8 नूनया काय, परमप्रभुया च्यः यहोशू सछि व झिदँ दुबलय् सित।

9 अले इस्राएलीतयसं यहोशूयात गाश डाँडाया उत्तरपाखे एफ्राइमया पहाडी देशय् वयात ब्यूगु तिम्नथ-हेरेस† धाःगु थासय् हे थुनाबिल।

10 यहोशूया पुस्तायापि सकल मनूत सिनावन। लिपा परमप्रभुयात म्हमस्यूपिं वा वय्कलं इस्राएलया नितिं यानादीगु ज्याया बारे मस्यूपिं मेगु पुस्ता वल।

इस्राएलीतयसं परमेश्वरयागु खँ मन्यंगु

11 अनंलि इस्राएलीतयसं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात। इमिसं बालघःयात पुजायात।

12 इमिसं थःपिन्त मिश्र देशं पित हयादीम्ह थः पुर्खातय् परमप्रभु परमेश्वरयात त्वःताः मेपिं घःतय्गु ल्यू वनाः उमित भागि यात। थुकथं इमिसं परमेश्वरयात तंचाय्कल।

* 2:5 २:५ बोकीम हिब्रू भाषाय् बोकीम धाःगु ख्वइपि खः † 2:9 २:९ तिम्नथ-हेरेस थुकियात तिम्नथ-सेराह धकाः नं धाः

13 इमिसं परमप्रभुया आराधना यायेगु त्वःताः बाल घःतयत् व अशतोरैत घःमयजुतयत् पुजायात।

14 उकिं परमप्रभु इस्त्राएलीत खनाः तसकं तंचायादिल, अले वयक्लं इमित इमि जःखः च्वंपिं शत्रुतयगु ल्हातय् मियादिल। इमिसं इमित लुतय् यात। उकिं यानाः इपिं थः शत्रुतय् न्ह्यःने च्वने मफुत।

15 इपिं न्ह्याथाय् लडाइँ याः वंसां परमप्रभुं इपिलिसें पाफयादीगु थें इमित ताःमलाकेत परमप्रभुया ल्हाः अन दइगु। उकिं इपिं तःधंगु आपतय् लात।

16 अले परमप्रभुं तःधपिं नायः “न्याय याइपिं” धाःपिं ल्ययादिल। इमिसं लुतय् याःवःपिपाखें इमित बचय् यात।

17 तर इस्त्राएलीतय्सं इपिं न्याय याइपिनिगु खँ मन्यं छायाःसा इमिसं मेपिं घःतयगु ल्यू वनाः वेश्या थें व्यवहार यात अले इमित भागि यात। इमि पुर्खातय्सं परमप्रभुयागु आज्ञा मानय याःगु खः, तर न्हगु पुस्तां अथे यायेगु याकनं हे त्वःतल।

18 गबले गबले परमप्रभुं इमिगु लागि न्याय याइम्ह ल्ययादिल, वयक्लं व न्याय याइम्हयसित ग्वाहालि बियादिल। व म्वातले वयक्लं इमित शत्रुतयगु ल्हातं बचय् यानादिल। छायाःसा कसाः बीपिं व क्वत्यलिपिन्सं यानाः इस्त्राएलीतयगु नुगः ख्वइबलय् परमप्रभुं इमित माया यानादीगु।

19 तर व न्याय याइम्ह सी धुंकाः इपिं इमि पुर्खात स्वयाः अज्ज अप्वः स्यनावनीगु। इमिसं मेपिं घःतयत् पुजा यानाः भागि याइगु। इमिसं थःगु मभिंगु ज्या व जिराहा पहयात त्वः हे मत्वःतू।

20 उकिं इस्त्राएललिसें तसकं तंचायाः परमप्रभुं धयादिल, “थ्व जाति जिं इमि पुर्खातलिसे चिनागु बाचा त्वाथूगु व जिगु खँ मन्यगु जुयाः

21 यहोशू सीबलय् थ्व देशय् दुपिं मेपिं जातितयत् आः जिं ख्याना छवये मखुत।

22 इमि पुर्खातय्सं थें जिगु खँ न्यनी कि मन्यनी धकाः इस्त्राएलयात जाँचय् यायेत जिं थुपिं जातित छ्यले।”

23 उकिं परमप्रभुं उपिं जातितयत् यहोशूया ल्हातय् बियाः थत्थें ख्याना मछवसें अन च्वनेबियादिल।

3

इस्त्राएलीतयत् जाँचय् यायेत तः जातित

1 कनानय् लडाइँ याये मननिपिं इस्त्राएलीतयत् जाँचय् यायेत परमप्रभुं छुं जातितयत् त्वःतादिल।

2 इस्राएलीतय् लडाइँ याये मसःपि लिपाया सन्तानतयत् लडाइँ यायेगु स्यनेत वय्कलं थथे यानादीगु खः।

3 पलिशतीतय् न्याम्ह शासक*, सकल कनानीत, सीदोनीत व हिब्वीत बाल-हेर्मोन पहाडनिसें कयाः लेबो-हमात तक लेबनान पहाडी देशय् च्वंपि सकल थुकथं त्वःतूपि जातित खः।

4 परमप्रभुं मोशापाखें इमि पुर्खातयत् ब्यूगु आज्ञायात मानय् याइ कि मयाइ धकाः जाँचय् यानाः स्वयेत थुपि जातितयत् तःगु खः।

5 थुकथं इस्राएलीत कनानीत, हितीत, एमोरीत, परिज्जीत, हिब्वीत व यबूसीतय् दथुइ च्वन।

6 इमिसं इमि म्हायपिलिसें ब्याहा यात व थःम्हायपि इमि कायपिन्त बिल। अले इमि घःतयत् पुजायात।

ओत्निएल न्यायकर्ता जूगु

7 हाकनं इस्राएलीतय्सं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात। इमिसं परमप्रभु थः परमेश्वरयात ल्वमंकाः बाल घःत व अशेरा घःमय्जुतयत् पुजा यायेगु यात।

8 अले परमप्रभु इस्राएलीत खनाः तंचायादिल, वय्कलं इमित अराम-नाहारैमयाम्ह जुजु कूशन-रिशतैमया ल्हातय् मियादिल। व हे जुजुं इस्राएलीतयत् च्यादँ तक क्वत्यलेगु यात।

9 तर इस्राएलीतय्सं परमप्रभुयात ख्वयाः बिन्ति याःबलय् वय्कलं इमित त्वःतकेत कालेबया किजा कनजया काय् ओत्निएलयात ल्ययादिल, अले वं इमित त्वःतकल।

10 वयाके परमप्रभुयागु आत्मा दुबिल, अले व इस्राएलीतय् न्यायकर्ता जुयाः लडाइँलय् वन। परमप्रभुं अरामया जुजु कूशन-रिशतैमयात ओत्निएलया ल्हातय् बियादिल। वं कूशन-रिशतैमयात बुकल।

11 थुकथं कनजया काय् ओत्निएल म्वातले देशय् पिइदँ तक शान्ति जुयाच्चन।

एहद न्यायकर्ता जूगु

12 हाकनं इस्राएलीतय्सं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात। इमिसं अथे याःगुलि परमप्रभुं मोआबयाम्ह जुजु एलोनयात इस्राएल स्वयाः बल्लाकादिल।

* 3:3 ३:३ पलिशतीतय् न्याम्ह शासक अशदोद, गाजा, अस्कोलोन, गाद व एक्रोनयापि शासकत

13 एग्लोन अम्मोनीत व अमालेकीतयत् लडाइँया लागि थःथाय् मुंकाः इस्त्राएलीतयत् हमला यायेत न्ह्यज्यात। अले ताय्गः सिमातय्गु शहरयात त्याका काल।

14 थथे मोआबया जुजु एग्लोनं इस्त्राएलीतयत् झिंच्यादैँ तक क्वत्यलेगु यात।

15 इस्त्राएलीतयस् हाकनं परमप्रभुयात ख्वयाः बिन्ति यात। अले वय्कलं इमित बचय् याइम्ह छम्ह बेन्यामीनी गेराया काय् खवं ल्हाः छ्यलीम्ह एह्द बियादिल। इस्त्राएलीतयस् वयात मोआबया जुजु एग्लोनयाथाय् कोसेलि बियाछवल।

16 एह्दं छकु हाकःगु निगू धाः दुगु तरवार दय्काः उकियात थःगु जव खम्पाय् वसः दुने चिनातल।

17 अनलि व मोआबयाम्ह जुजु एग्लोनयाथाय् कोसेलि ज्वनाः वन। एग्लोन तसक्कं ल्हंम्ह मनू खः।

18 कोसेलि बीधुंकाः एह्द कोसेलि क्वबिया वःपिं मनूतनापं लिहां वल।

19 तर व गिलगालया लिक्क ल्वहंया मूर्तिंत दुगु थासं जुजुयाथाय् लिहां वल, अले वं जुजुयात धाल, “हे महाराज, जिं छसपोल नापं दुसाखँ ल्हायेमाःगु दु।”

उकिं जुजुं थः सकल च्यःतयत् सुम्क च्वं धकाः धयाः पिने छवल।

20 जुजु थःगु लाय्कूया कःसिया सिचुसे च्वंगु कोथाय् च्वनाच्वंगु खः। वया न्ह्यःने वनाः एह्दं धाल, “परमेश्वरपाखें जिं छसपोलयात छगू खँ धायेमाःगु दु।”

21 एग्लोन थः च्वनाच्वंगु थासं दन अले एह्दं थःगु खव ल्हातं जव खम्पाय् दुगु तरवार पिकयाः वयागु प्वाथय् सुयाबिल।

22 तरवार चुनापं दुहां वन, अले तरवार वयागु जँन्हुफातं पिहां वल। एह्दं तरवार लिमकाः, उकियात दाःनं त्वपुल। वं तरवार लिमकासे अर्थे हे त्वःताबिल।

23 अले एह्द पिने दलानय् पिहां वल। एग्लोनयात दुने हे त्वःताः वं लुखाय् तालं ग्वयाबिल।

24 व वने धुंकाः एग्लोनया च्यःत वल, लुखाय् तालं ग्वयातःगु खनाः इमिसं धाल, “महाराज दरबारया सिचुगु क्वथाय् झारा च्वना च्वन जुइ।”

25 ताःई तक पिप्युं इमित मछालापुसे च्वन। अय्मं जुजुं कोथाया लुखा मचाय्कूगु खनाः इमिसं ताःचा कयाः लुखा चाय्कल। इमिसं दुने जुजु सिनाः बैय् ग्वारातुलाच्वंगु खंकल।

26 इपिं पियाच्वंबलय् हे एह्द बिस्सुं वन। व उपिं ल्वहंया मूर्तिंतय् लिक्क जुयाः सीरा धाःगु थासय् बिस्सुं वन।

27 अले एफ्राइमया पहाडी देशय् थ्यनेधुंकाः वं तुरही पुल। अले इस्राएलीत पहाडं क्वहां वल। वं इमित न्ह्यः न्ह्यः तल।

28 एहदं इमित धाल, “जिगु ल्यूल्यू वा छायाःसा परमप्रभुं छिमि शत्रु मोआबीतयत् छिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु।” उकिं इपिं वया ल्यूल्यू क्वहां वल अले इमिसं मोआब वनीगु यर्दन छियेगु थाय् त्याकाकाल। इमिसं सुं मोआबीयात खुसिया उखे वने मब्यु।

29 इमिसं उखुन्हु झिद्रुः मोआबीतयत् स्यात। उपिं सकलें बःबल्लाःपिं व बहादुर सिपाईत खः। उपिं छम्ह नं बिस्युं वनेमखं।

30 थुकथं उखुन्हु मोआबयात इस्राएलीतयसं त्याकाकाल। अले देशय् चयदँ तक शान्ति जुयाच्चन।

शमगर न्यायकर्ता जूगु

31 एहदया लिपा अनातया काय् शमगर वल। वं खुसः पलिशतीतयत् सा ख्यायेगु कथिं स्यात। वं नं इस्राएलीतयत् बचय् यात।

4

दबोरा, बाराक व याएल

1 एहद सीधुंकाः इस्राएलीतयसं हाकनं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात।

2 अथे जुयाः परमप्रभुं इमित हासोरय् शासन याइम्ह कनानी जुजु याबीनया☆ ल्हातय् मियादिल। वया सेनापति हरोशेत हग्गोयिमय् च्वनीम्ह सीसरा खः।

3 इस्राएलीतयसं परमप्रभुयाके ग्वाहालि फ्वन, छायाःसा याबीनयाके गुसःगः नँयागु रथ दु, वं इस्राएलीतयत् निइदँ तक सास्ती बियाः क्वत्यलातःगु खः।

4 उबलय् लप्पीदोतया* कलाः दबोरा† इस्राएलयाम्ह न्याय याइम्ह खः। व छम्ह अगमवादिनी खः।

5 व एफ्राइमया पहाडी देशय् रामा व बेथेलया दथुइ दुगु दबोराया ताय्गः सिमा क्वय् च्वनीगु। इस्राएलीत वयाथाय् न्यायया निंति वइगु खः।

6 छन्हु वं नप्तालीया केदेशं अबीनोअमया काय् बाराकयात सःताः धाल, “परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरयागु आज्ञा थ्व दु, ‘वनाः नप्ताली व जबूलूनयापि झिद्रुः मनूतयत् ल्ययाः इमित छलिसैं हे तबोर डाँडाय् हजि।

☆ 4:2 ४:२ यहो ११:१-१०

*

4:4 ४:४ लप्पीदोत हिब्रू भाषाय् लप्पीदोतया अर्थ मतः खः † 4:4

४:४ दबोरा हिब्रू भाषाय् दबोराया अर्थ कस्तिहा खः

7 जि याबीनया सेनापति सीसरायात वया रथत व सकलें सिपाईत नापं कीशोन खुसि तक पित हया: छंगु ल्हातय् तयाबी।' ”

8 बाराकं लिस: बिल, “छि जिलिसें झा:सा जक जि वने छि मझा:सा जि नं वने मखु।”

9 दबोरां धाल, “धात्थें जि छलिसें वने तर छन्त हनाबना दइ मखु, छाया:सा परमप्रभुं सीसरायात छम्ह मिसाया ल्हातय् बियादी।” थुकथं दबोरा बाराकलिसें केदेशय् वन।

10 बाराकं जबलून व नप्ताली कुलयापि मनूतयत् केदेशय् स:तल। झिद्र: मनूत वया ल्यूल्यून वन, दबोरा नं वलिसें वन।

11 उबलय् हेबेर धा:म्ह छम्ह केनी केदेशयागु सानन्नीमय् त:मागु छमा सिमाया लिक्क थ:गु पाल ग्वया: च्वनाच्वंगु ख:। केनीत मोशाया सस:बौ होबाबया सन्तान ख:। हेबेर मेपि केनीतयत् त्व:ता: अन च्वनाच्वंगु ख:।☆

12 सीसरां अबीनोअमया काय् बाराक तबोर डौंढाय् थाहां वंगु खँ न्यना:

13 थ:गु गुस:ग: नँयागु रथ व सकल सिपाईतयत् हरोशेत हागोयिमं कीशोन खुसिइ स:तल।

14 अले दबोरां बाराकयात धाल, “हुँ थौं परमप्रभुं सीसरायात छंगु ल्हातय् बियादीगु दु। परमप्रभु छंगु न्ह्य:ने झा:गु दु।” उकिं झिद्र: मनूत ज्वना: बाराक तबोर डौंढां क्वहां वल।

15 लडाईं जबलय् परमप्रभुं बाराकया न्ह्य:ने सीसरायात, वया रथत चले याइपि मनूत, वया सकल सिपाईतयत् इतिमिति कंकादिल। अले सीसरा रथं क्वहां वया: बिस्सुं वन।

16 बाराकं सीसराया सेना व रथतयत् हरोशेत हागोयिम तक लिनायंकल। अले सीसराया सकल सिपाईत तरवारं सीत। छम्ह नं बचय् मजू।

17 सीसरा धा:सा हेबेर केनीया कला: याएलया पालय् बिस्सुं वन, छाया:सा हासोरयाम्ह जुजु याबीन व हेबेर केनीया परिवार मिलय् जूपि जुयाच्वन।

18 याएल पिहां वया: सीसरायात नापलात अले वयात धाल, “हे जिमि मालिक, दुने दुहां झासँ, ग्यानादी मते।” उकिं सीसरा पाल दुने दुहां वन, अले याएल सीसरायात फांगा फाय्काबिल।

19 सीसरां वयात धाल, “जितः लः त्वंकि, जि प्याःचाःगु दु।” अले याएलं दुर् दुगु छैंगूया म्हिचाया पुसा चाय्काः वयात दुर् त्वंकल, अले वं वयात फांगा फाय्कल।

20 सीसरां वयात धाल, “पालया लुखाय् हे दना च्वँ, अले सुनानं थन सुं दु ला धकाः न्यन धाःसा ‘सुं मदु’ धा।”

21 तर हेबेरया कलाः याएल पालया छपु नकिं व मुगःचा कयाः तीजक सीसराया न्ह्यःने वन। सीसरा त्यानुगुलि तसकं न्ह्यः वयेका च्वंगु जुल। अले वं नकिं कयाः सीसरायागु न्हकुं पिचाय्कः बँय् तुंक तानाबिल। थुकथं वं सीसरायात स्यात।

22 स्व, अबलय् हे सीसरायात ल्यूल्युं बाराक अन थयंकः वल। याएल वयात नापलायेत पिहां वल, अले वं थथे धाल “झासँ, छि मालादीम्ह मनू क्यनाबी।” बाराक वलिसे दुहां वन, अन सीसरायात नकिं न्हकुं पिचायाः स्यूगु व ग्वार्तुलाच्च्वंगु खंकल।

23 उखुन्हु परमेश्वरं कनानयाम्ह जुजु याबीनयात इस्राएलीतय्गु न्ह्यःने बुकादिल।

24 अले इस्राएलीतय्सं जुजु याबीनयात नाश मयाःतले इपिं कनानयाम्ह जुजु याबीन स्वयाः बल्लानावन।

5

दबोरा व बाराकं हाःगु म्ये

1 उखुन्हु दबोरा व अबीनोअमया काय् बाराकं थ्व म्ये हाल,

2 इस्राएलयापि राजकुमारत न्हेज्यात,
मनूतय्सं थःयसैं थःत देछात।

परमप्रभुया प्रशंसा या!

3 “हे जुजुपि न्यँ,
हे सेनापतित न्हाय्पं ब्यु,
जिं परमप्रभुया लागि म्ये हाले,

खः, जिं इस्राएलयाम्ह परमप्रभु
परमेश्वरयागु भजन हाले।”

4 “हे परमप्रभु, छि सेइर* पिहां झाःबलय्,
छि एदोम देशं पिहां झाःबलय्,

* 5:4 ५:४ सेइर थ्व एदोमया लागाय् लाःगु छगू गुँइवः खः

- पृथ्वी थुरथुर खात,
अले आकाशं फुति फुति वा वल,
खः, सुपाचं वा वल।
- 5 परमप्रभुया न्ह्यःने,
सिनियाम्ह परमप्रभुया न्ह्यःने,
परमप्रभुया न्ह्यःने,
इस्त्राएलियाम्ह परमेश्वरया न्ह्यःने,
पहाडत ग्यानाः थुरथुर खात।”
- 6 “अनातया काय् शमगरया पालय्,
याएलया पालय्,
देशयागु दथुं बन्जाःत मवं।
लँजुवाःत चाचाःहिलाः जक वनीगु खः।☆
- 7 इस्त्राएलय् जि दबोरा मां जुया मदंतले
इस्त्राएलया गांया जीवन दित।
- 8 न्हपि न्हपि घःतय्त ल्यःबलय्
शहरया ध्वाखाय् लडाईं थ्यंकः वल।
इस्त्राएलया पिइद्रः मनूयाके
भाला व ढाल छुनं खने मदु।
- 9 जिगु मन इस्त्राएलया सेनापतित नापं दु,
मनूत मध्येया थःगु इच्छां थःत लःल्हाःपि प्रजानापं।
परमप्रभुया प्रशंसा या!”
- 10 हे गलैचाय् फेतुनाः तुयुपि गधात गइपि,
हे लँय् वनेमाःपि,
बांलाक न्यँ।
- 11 मिस्त लः काःवइगु थासं म्ये हालिपिनिगु सः
ताये दयाच्चंगु दु।
अन इमिसं परमप्रभु त्याःगुया बारे
अले इस्त्राएलीत त्याःगुया बारे
धयाच्चंगु दु।
अले परमप्रभुया मनूत
शहरया ध्वाखाय् मुं वन।

- 12 दैँ, दैँ हे दबोरा!
 दैँ, दैँ, म्ये न्यंकि,
 हे अबीनोअमया काय् बाराक दैँ!
 थःमहं कुना तःपि मनूतयत् ज्वनाः
 छ न्ह्यज्या।
- 13 अले बचयजूपि मनूत
 भारदारतथाय् कुहां वल।
 परमप्रभुया मनूत
 बल्लाःपि शत्रुतय् विरोधय् जिनापं वल।
- 14 इपि एफ्राइमं बेसी तक वल,
 बेन्यामीन कुलयापि ल्यूल्यू वल।
 माकीरं कप्तानत कुहां वल,
 जबूलून कुलं
 सेनाया कप्तानया कथि ज्वनाः मनूत वल।
- 15 इस्साखारया नायःत दबोरा नापं वल,
 खः, इस्साखारं बाराकयात† ग्वाहालि यात,
 इपि ल्यूल्यू बेसी तक वन।
 रुबेनया जिल्ला जिल्लाय् मन स्वयेगु ज्या यक्व जुल।
- 16 छिपिं छाया फैगल्य्
 फैजवाःतयगु तिसः न्यनेत च्वंच्वनागु?
 रुबेनया जिल्ला जिल्लाय्
 मन स्वयेगु ज्या यक्व जुल।
- 17 गिलाद यर्दनया उखे हे च्वन।
 अले दान छाया जहाजतयगु लिक्क पियाच्वंगु?
 आशेर समुद्रया सिथय हे लिबाकाच्वन,
 अले थःगु हे गुफातय् च्वन।
- 18 जबूलूनया मनूतय्सं धाःसा
 थःगु ज्यानयात खतराय् लाकल।
 अर्थे तुं नप्तालीतय्सं नं देशया
 ततःजाःगु थासय्।
- 19 “जुजुपिं वयाः लडाईं यात।

† 5:15 ५:१५ बाराक बाराक नप्ताली कुलयाम्ह खः

- कनानया जुजुपिन्सं मगिद्धेया बुँगाःचाया
 लिक्क तानाकय् लडाईं यात।
 तर इमिसं वहः व लुतय् याःगु सामान मयंकू।
 20 आकाशं नगुतय्सं लडाईं यात,
 इमिगु लैपुं इमिसं सीसरालिसैं ल्वात।
 21 कीशोन खुसिं इमित चुइकाः यंकल।
 व हे पुलांगु खुसि, कीशोन खुसि।
 हे जिगु मन, आँट पिकयाः न्ह्यज्या!
 22 अले सलया तुतिया ख्वःयागु
 ध्वानानाना सः वल।
 वया बल्लाःपि सलत जोडं ब्वोय् वन।
 23 परमप्रभुया दूतं, 'मेरोजयात सराः ब्यु' धाल,
 'सराः ब्यु, वया मनूतय्त सराः ब्यु
 छायाःसा इमिसं परमप्रभुयात
 भतिचा नं ग्वाहालि मब्यु,
 परमप्रभुयात बल्लाःपिलिसैं
 ल्वायेत ग्वाहालि मब्यु।' ”
 24 “केनी हेबेरया कलाः याएल्यात
 सकल मिसात स्वयाः सुवाः लायेमा,
 पालय् च्वनिपिं सकल मिस्तय्त स्वयाः
 सुवाः लायेमा।
 25 सीसरां लः फ्वन
 वं वयात बांलाःगु ख्वल्चाय्
 धौ बिल।
 26 वं छपा ल्हातय् नकिं काल,
 मेगु ल्हातं मुगःचा ल्हन,
 मुगलं वं सीसराया छैनय् छ्यात,
 सीसरायागु छ्यं तछ्यानाबिल।
 वं नकिं नं तानाः
 वयागु छ्यं पिचाय्काबिल।
 27 सीसरा व मिसाया न्ह्यःने ग्वतुल,
 अले वयागु हे तुतिइ ग्वारातुल अन हे व सित।”

- 28 सीसराया मामं इयालं स्वयाच्चन,
 “छाय् सीसराया रथ वयेत लिबात?”
 तिकिइयालं वं न्यन,
 वया सलत वयेत छाय् थुलि लिबात?
- 29 वया मिस्त मध्ये बुद्धि दुम्ह छम्हयसिनं
 वयात लिसः बी।
 धात्थें हे वया मामं नं थःम्हं थःत थथे धयाच्चनी,
- 30 “इपि लाकाहःगु सामान माला च्वन जुइ
 व इना च्वन जुइ,
 छम्ह छम्ह मनूयात छम्ह छम्ह
 वा निम्ह निम्ह मिसामचा,
 सीसराया निति लुतय् यानाहःगु रंगीचंगी कापः,
 बुत्ता भरय् यानातःगु रंगीचंगी कापः,
 जिगु गःपतय् हिनेत रंगीचंगी कापः।”
- 31 “हे परमप्रभु,
 थुकथं हे छि सकल शत्रुत नाश जुइमा।
 परमेश्वरयात माया याइपि धाःसा
 थियाच्चंगु सूर्य थें जुइमा।”
 हाकनं देशय् पिइदँ तक शान्ति जुल।

6

मिघानीतय्सं इस्राएलीतय् क्वत्यःगु

- 1 हाकनं इस्राएलीतय्सं परमप्रभुया मिखाय् मभिगु ज्या यात। उकिं वय्कलं इमित न्हयदँ तक मिघानीतय्गु ल्हातय् लःल्हानादिल।
- 2 मिघानीत इस्राएलीत स्वयाः बल्लानावन। मिघानीतय्सं यानाः इस्राएलीत पहाडया कापिचा, गुफात व झतांगालय सुला च्वंवन।
- 3 इस्राएलीतय्सं बुँइ पुसा तइबलय् मिघानीत, अमालेकीत व पुर्बयापि मनूत वयाः इमित हमला याइगु।
- 4 अले गाजा तक छाउनीयागु, अन्न नाश यानाबीगु, इमिगु फै-च्वलय्, सा द्रुहं व गधात लाका यंकीगु, इस्राएलीतय्गु लागि छुं नं त्वःताथकी मखु।

5 इपि थःगु सा द्रुहं व छाउनी ज्वनाः क्वःबुइँचाया हुलथें वइगु। इपि व इमि ऊँटत अल्याख दइगु। इपि लिहां वनीबलय् इमिसं देशयात भज्यंक स्यंकाथकीगु।

6 मिघानीतय्सं इस्राएलीतय्त तसकं चीमि यानाबिल। अथे जुयाः इमिसं परमप्रभुयाके ग्वाहालि फ्वन।

7 मिघानीतय्सं यानाः इस्राएलीतय्सं परमेश्वरयाके ग्वाहालि फ्वंबलय्

8 वय्कलं इमिथाय् छम्ह अगमवक्ता छवयाहयादिल। वं थथे धाल, परमप्रभु इस्राएल्याम्ह परमेश्वरं थथे धयादीगु दु – “जि छिमित दास याकातःगु मिश्र देश पित हया।

9 जिं छिमित मिश्रया बलं व छिमित क्वत्यलिपिनिगु ल्हातं लाका हया। जिं छिमि शत्रुतय्त ख्याना छवयाः इमिगु देश छिमित बिया।

10 जिं छिमित धया, ‘जि हे परमप्रभु छिमि परमेश्वर खः। छिपि च्वनाच्चंगु एमोरीतय्गु देशयापि घःतय्त पुजा याये मते।’ तर छिमिसं जिगु खँ मन्यं।”

गिदोनयात न्याय याइम्हकथं सःतःगु

11 परमप्रभुया दूत वयाः ओप्रा धाःगु थासय् च्वंगु स्वसिमाया क्वय् च्वन। व स्वसिमा अबीएजर वंशयाम्ह योआशयागु खः। मिघानीतय्सं मसीमा धकाः छगू दाख तिसीगु सालय् सुलाः वया काय् गिदोन छव हायकाच्चंगु खः।

12 परमप्रभुया दूत गिदोनयाथाय् खनेदय्कः वयाः वयात धाल, “हे बल्लाःम्ह योद्धा, परमप्रभु छनापं दी।”

13 अले गिदोनं वयात धाल, “हे जिम्ह प्रभु, परमप्रभु जिपिलिसें दीसा छाया थ्व फुक्क आपत जिमिके वःगु? जिमि अबुपिन्सं जिमित थथे धाःगु खः, ‘छु परमप्रभुं इतीत मिश्रं पित हयादीगु मखु ला?’ वय्कःया अजू चायापुगु ज्या गन दु? तर आः ला परमप्रभुं इतीत त्वःतादीगु दु। अले मिघानीतय्गु ल्हातय् बियादीगु दु।”

14 अले परमप्रभुं वयात स्वयाः धयादिल, “छंके दुगु बल ज्वनाः हूँ, अले इस्राएलीतय्त मिघानीतय्गु ल्हातं बचय् या। छन्त छवयाच्चनाम्ह जि हे खः।”

15 “हे परमप्रभु, जिं इस्राएलीतय्त गथे यानाः त्वःतकेगु? स्वयादिसँ, जिमिगु वंश मनश्शे कुलय् दकलय् चिधं। अले जिमि परिवारय् जि दकलय् चिधिकःम्ह खः।”

16 परमप्रभुं लिसः बियादिल, “जि छलिसें दइ अले छं फुक्क मिघानीतय्त छकलं स्याइ।”

17 गिदोनं लिसः बिल, “छि जि खनाः लय्ताःसा, जि परमप्रभुलिसे खँ ल्हाना च्वनागु दु धयागु खँय् पत्याः यायेत छगू चिं बियादिसँ।

18 जि छिथाय् हाकनं वया: थःगु देछा छिगु न्ह्यःने तया मब्युतले छि थनं झाये मते।”

वयकलं धयादिल, “जि छ लिहां मवःतले पियाच्चने।”

19 गिदोनं वना: छम्ह दुगुचाया मचाया ला व छगू एपा* छुचुंयागु सोडा मदुगु मरि दयकल। अले लायात दालाय् व तियात ख्वल्चाय् तया: स्वसिमाया क्वय् यंका: परमप्रभुया दूतयात बिल।

20 परमेश्वरया दूतं धाल, “मरि व ला थन ल्वहँतय् तयाब्यु अले तियात उकी प्वांकि।” अले गिदोनं अथे हे यात।

21 अले परमप्रभुया दूतं थःगु ल्हातय् दुगु कथि न्ह्यज्याका: ला व सोडा मदुगु मरि थिल। ल्वहँतं ह्वात मि पिहां वया: मरि व लायात भस्म यात। अले परमप्रभुया दूत खने मदयावन।

22 व परमप्रभुया दूत हे खः धका: सिया: गिदोनं ग्याना: धाल, “हे परमप्रभु! जिं परमप्रभुया दूतयात जिगु न्ह्यःने खना।”

23 तर परमप्रभुं धयादिल, “शान्ति! ग्याये मते, छ सी मखु।”

24 उकिं गिदोनं अन परमप्रभुया निंति छगू वेदी दयका: उकियात “परमप्रभु शान्ति खः” धाल। थौं तक नं व अबीएजेरीया ओर्पाय् द हे दनि।

गिदोनं बालया वेदी थुनाब्युगु

25 उखुन्हु चान्हय् परमप्रभुं वयात धयादिल, “छिमि बौया न्हय्दँ दुम्ह ल्हंम्ह छम्ह द्रुहं का। छिमि बौया बालघःयागु वेदी थुनाब्यु व उकिया लिक्कच्चंगु अशेरा घःमय्जुया थांयात पाला: क्वथलाब्यु।

26 अनं लिपा व हे थासय् परमप्रभु छिमि परमेश्वरया निंति छगू वेदी पाय्छिकथं दय्कि। अले व निम्हम्ह द्रुहं कया: अशेराया थांया सिं च्याका: होमबलि देछा।”

27 उकिं गिदोनं थः झिम्ह च्यःतय्त कया: परमप्रभुं धयादीगु थें हे यात। तर थः बौया परिवार व शहरयापि मनूत खना: ग्याःगुलि वं थ्व ज्या न्हिनय् मखु चान्हय् यात।

28 सुथय् शहरयापि मनूत दंबलय् इमिसं बालयागु वेदी स्यंकातःगु व उकिया लिक्क अशेराया थांयात त्वथुलातःगु व गिदोनं दय्कूगु वेदीइ द्रुहं होमबलि बियातःगु खंकल।

29 इमिसं थःथवय् न्यन, “थ्व सुनां याःगु?” इमिसं बांलाक न्यनेकने याना: स्वबलय् इमित धाल, “थ्व ला योआशया काय् गिदोनं याःगु खः।”

* 6:19 ६:१९ छगू एपा थ्व झिगू किलो ति खः

30 अले शहरयापि मन्तयसं योआशयात धाल, “छिमि काययात पिने हजि। व सी हे माः, छायाधाःसा वं बालया वेदीयात थुनाब्यूगु व उकिया लिक्क च्वंगु अशेराया थांयात नं पालाब्यूगु दु।”

31 तर योआशं थःगु विरोधय् दैपि मन्तयत धाल, “छु छिपि बालया पंलिनाः न्ववानागु ला? छु छिमिसं वयात बचय् यायेगु कुतः यानाच्चनागु ला? वयागु पंलिनाः ल्वाइम्ह न्ह्याम्ह हे जूसां वयात सुथय् तक स्याइगु जुइ। बाल थः हे घः खःसा सुनानं वयागु वेदी थुनीबलय् वं थःम्हं हे थःगु रक्षा यायेमा।”

32 अथे जुयाः उखुन्हुनिसैं इमिसं गिदोनया नां “यस्ब-बाल” धकाः धाल। थुकिया अर्थ, “बालं थःगु रक्षा थःम्हं हे यायेमा”, इमिसं धाल, “छायाधाःसा गिदोनं थुनाब्यूगु वेदी बालयागु हे खः।”

33 अनंलि फुक्क मिधानी, अमालेकी व पुर्बयापि जातित छथाय् मुन। अले यर्दन खुसि छिनाः यिजरेलया बेसीइ छाउनी तयाच्चन।

34 अले परमप्रभुयागु आत्मा गिदोनयाके वल। तुरही पुयाः अबीएजर वंशया मन्तयत थःगु ल्युने वयेत गिदोनं सःतल।

35 वं मनश्शे न्यंक दूतत छवयाः अनयापि मन्तयत सःतके छवल। वं आशेर, जबूलन व नप्तालीयाथाय् नं दूतत छवल। इपिं नं वयात नापलायेत वल।

36 अले गिदोनं परमेश्वरयात धाल, “छिं थःगु बचंकथं इस्राएलयात जिपाखें बचय् यानादीगु खःसा

37 स्वयादिसैं, जिं फैयागु ऊन खलाय् तये। व ऊनय् जक सुतिलः लानाः उकिया प्यखेरं च्वंगु बैय् गना हे च्वन धाःसा छिं थःगु बचंकथं जिपाखें इस्राएलयात बचय् यानादी धकाः जिं सीकाकाये।”

38 अले अथे हे जुल। गिदोन कन्हय् खुन्हु सुथय् न्हापां दन, वं ऊनयात तिस्युबलय् छगः ख्वला जाय्क सुतिलः पिहां वल।

39 अले गिदोनं परमेश्वरयात धाल, “जिलिसैं तंचायादी मते तर जितः छकः हाकनं न्ववाये बियादिसैं। बिन्ति दु, जितः छकः हाकनं थ्व ऊनयागु जाँच काये बियादिसैं। थुपालय् धाःसा व ऊन जक गना च्वनेमा, अले सुति लः बैय् लायेमा।”

40 उखुन्हु चान्हय् परमेश्वरं अथे हे यानादिल। कन्हय् खुन्हु ऊन गनाच्चन तर प्यखेरं च्वंगु बै सुति लखं प्यानाच्चन।

7

गिदोनं मिधानीतय् तयाकूगु

1 छन्हू यस्ब-बाल अर्थात गिदोन व व नापं दुपिं मनूतयसं सुथ न्हापां दनाः हरोदया बुँगाःचा तक वनाः अन हे छाउनी तल। मिघानीतयगु छाउनी धाःसा इमिगु उत्तरपाखे मोरेया डौँडायगु क्वय बेसीइ दुगु जुयाच्चन।

2 परमप्रभुं गिदोनयात धयादिल, “मिघानीतयत् इमिगु ल्हातय् बीत जिगु निंति छलिसें यक्व मनूत दु। जिं मिघानीतयत् इमिगु ल्हातय् बी मखु। मखुसा जिमिसं थःगु हे बलं लडाइँ त्याकाःगु खः धकाः इस्माएलीतयसं जिगु विरोधय् तःधंछुयाः धाइ।

3 आः छ वनाः मनूतयसं तायेक थथे धा, ‘ग्यानाः थुरथुर खाइपिं जुक्व गिलाद पहाडं लिहां वनेमा।’ ” उकिं निइनिद्रः मनूत लिहां वन, झिद्रः जक ल्यनाच्चन।

4 अले परमप्रभुं गिदोनयात धयादिल, “आः नं मनूत यक्व दु, इमित क्वय खुसिचाय् यंकि अले जिं छंगु निंति इमित ब्यागल तये। ‘थ्व मनू छलिसें वनी’ धायेबलय् व मनू छलिसें वनी, अले ‘थ्व मनू छलिसें वनी मखु’ धकाः धायेबलय् व मनू छलिसें वनी मखु।”

5 अथे जुयाः गिदोनं मनूतयत् खुसिचाय् यंकल। परमप्रभुं धयादिल, “सुनां सुनां खिचां थें में फ्ययाः लः त्वनी इमित छखे ति, सुनां सुनां पुलि चुयाः लः त्वनी इमित धाःसा मेखे ति।”

6 स्वसःम्ह मनूतयसं ल्हाः म्हुतुइ यंकाः लः फ्ययाः त्वन, ल्यंदुपिं सकसिनं पुलि चुयाः लः त्वन।

7 परमप्रभुं गिदोनयात धयादिल, “थुपिं में लः फ्ययाः त्वंपिं मनूतपाखें हे जिं छिमित बचय् याये व मिघानीतयत् छंगु ल्हातय् तयाबी। मेपिं सकसितं थथःगु थासय् लिहां हूँ धकाः धा।”

8 अथे जुयाः गिदोनं स्वसःम्ह मनूतयत् जक तयाः ल्यंदुपिं इस्माएलीतयत् थथःगु पालय् लितछवल। इपिं स्वसःम्हयसिनं नयेगु सामान व तुरही जिम्मा काल।

मिघानीतयगु छाउनी इमिगु क्वय बेसीइ दुगु जुयाच्चन।

9 उखुन्हू चान्हय् परमप्रभुं गिदोनयात धयादिल, “दौँ व छाउनीइ ल्वायेत कुहां हूँ, छायाःसा उकियात जिं छंगु ल्हातय् बीत्यनागु दु।

10 ल्वाःवनेत छ ग्याःसा थः च्यः पूराहलिसें क्वय छाउनीइ हूँ,

11 अले इमिसं धयाच्चंगु खँ छं ताइ। अनंलि छाउनीइ ल्वाःवनेत छंके आँट दइ।”

अथे जुयाः गिदोन व वया च्यः पुराह लडाइँ याइपिं मनूत च्वनाच्चंगु थासय् वन।

12 मिघानीत, अमालेकीत व पुर्बयापिं जातित क्वःबुँचाया हल थें ग्वाः ग्वाः मुनाः च्वनाच्चंगु जुयाच्चन। इमिके समुद्र सिथया फि ति हे अल्याख ऊँटत दु।

13 स्व, गिदोन अन थ्यंबलय् वं छम्ह मनुखं थः सायात थःगु म्हगस कनाच्चंगु ताल। वं थथे धयाच्चन, “न्यँ, जिं म्हगसय् छपाः तछ्वमरि तुलाः मिधानया छाउनीइ वःगु खना, व मरि पालय् वयाः थुलि जोडं न्यात कि उकिं पालयात फातापुइकाः क्वथलाबिल।”

14 वया पासां लिसः बिल, “धातर्थे हे थ्व ला इस्राएली योआशया काय् गिदोनया तरवार हे खः। परमेश्वरं मिधानीत व फुक्क सिपाईतय् वयागु ल्हातय् बियादीगु दु।”

15 व मनुया म्हगसया खँ व उकिया अर्थ न्यने धुंकाः गिदोनं क्वछुनाः परमेश्वरयात सुभाय् देछात। अनंलि व इस्राएलया छाउनीइ लिहां वयाः धाल, “दँ! परमप्रभुं मिधानीतय्गु छाउनीयात छिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु।”

16 अले वं इपिं स्वसःम्ह मनुयात स्वंगू पुचलय् ब्वथलाः इपिं सकसिगु ल्हातय् छपु तुरही व मिप्वाः दुगु खालि घः इपिं सकसित बिल।

17 अले वं इमित धाल, “जितः स्व, जिगु ल्यूल्यू वा। अले छाउनीया लिक्क थ्यनीबलय् जि गथे याये छिमिसं नं अथे हे या।

18 जि व जिमि मनुतयसं तुरही पुइबलय् छिमिसं नं छाउनीया प्यखेरं छिमिगु तुरही पु। अले तसकं हालाः धा, ‘परमप्रभुया निति व गिदोनया निति।’ ”

19 बाचा इलय् पाः च्वनिपिं मनुत ह्युगु भचा जायेवं गिदोन व व नापं दुपि सछिम्ह मिजं छाउनीया लिक्क थ्यन। इमिसं थःगु तुरही पुयाः थथःगु ल्हातय् दुगु घः तछ्यात।

20 इपिं स्वंगू पुचलं हे तुरही पुल अले घः तछ्यात। खव ल्हातय् मिप्वाः व जव ल्हातय् तुरही कयाः इपिं थथे हाल, “परमप्रभुया व गिदोनया निति तरवार।”

21 सकलें मनुतयसं छाउनीयात घेरय् यानाः थथःगु थासय् दन। व खनेवं मिधानीत ग्यानाः तसकं हालाः बिस्युं वन।

22 स्वसःम्ह मनुतयसं तुरही पूबलय् परमप्रभुं शत्रुतय् थथःगु तरवार ज्वंकाः छम्हयसिनं मेम्हयसित हमला याकादिल। अले मिधानी सेना सेराया बेथ-शित्ता व तब्बात लिक्कया हाबिल महोला शहरया सिमाना थ्यंक बिस्युं वन।

23 उबलय् हे नप्ताली, आशेर व फुक्क मनश्शे कुलपाखें इस्राएलीत सःतल। अले इमिसं मिधानीतय् लितुलिल।

24 गिदोनं एफ्राइमया पहाडयागु देश न्यंकं थथे धयाः दूतत छवल, “क्वय् कुहां वयाः मिधानीतलिसें लडाइँ या। अले यर्दन खुसि व बेथ-बरा तक इमिगु यर्दन खुसि छीगु थाय् तयाका का।”

उकि सकलें एफ्राइमतयूत सःतल, अले बेथ-बरातक यर्दन खुसि छीगु थायूत इमिसं काल।

25 इमिसं ओरेब व जएब नांयापि निम्ह मिघानी शासकतयूत ज्वन। इमिसं ओरेबयात ल्वहंधिकयू स्यात, लिपा उकियात “ओरेबया ल्वहंधी” नां तल। अले जएबयात दाख तिसीगु सालयू स्यात, लिपा उकियात “जएबया दाख तिसीगु सा” नां तल। इमिसं ओरेबयात ओरेबया ल्वहंधिकयू अले जएबयात जएबया दाख तिसीगु सालयू स्यात। इमिसं मिघानीतयूत लिनुलिनाः हे च्वन लिपा इमिसं ओरेब व जएबयागु छयं यर्दन पारि गिदोनयाथायू हल।

8

जेबह व सल्मुन्ना

1 एफ्राइमया मनूतयूसं गिदोनयात धाल — “छिं छाया ज़िपिलिसें थज्याःगु व्यवहार यानादियागु? मिघानलिसें ल्वाःवंबलयू छिं जिमित छाया सःताः मदीयागु?” थ्व खँयात कयाः इपि वलिसें कचकच याः वल।

2 वं इमित धाल, “छिमिसं याःगु थें जिं आः छु यानागु दु धकाः? छु एफ्राइमयात त्वताःथकूगु दाख, अबीएजेरया* फुक्क बाली स्वयाः मभिं ला?”

3 परमेश्वरं मिघानयाम्ह शासक ओरेब व जएबयात छिमिगु ल्हातयू बियादीगु दु। छिमिसं याःगु थें ति जिं छु याये फत?” वयागु थज्याःगु खँ न्यनाः इमिगु तं क्वलात।

4 गिदोन व वया स्वसःम्ह मनु यर्दनया सिथयू वयाः खुसि छित। इपिं त्यानुचासां इमिसं शत्रुतयूत लिनु हे लिनाच्वन।

5 सुक्कोतयू थ्यने धुंकाः वं अनयापि मनुतयूत धाल, “जिमि थुपि मनुतयूत नयेत मरि बियादिसँ, थुपिं त्यानुचाःगु दु। जिं मिघानया शासक जेबह व सल्मुन्नायात लिनाच्वनागु दु।”

6 तर सुक्कोतयापि हाकिमतयूसं लिसः बिल, “छु जेबह व सल्मुन्ना छंगु ल्हातयू लाये धुकल ला? अथेसा छिमि सिपाईतयूत जिमिसं छाया मरि बियेगु?”

7 गिदोन धाल, “थुकिया लागि, परमप्रभुं जेबह व सल्मुन्नायात जिगु ल्हातयू बियादीबलयू जिं मरुभूमियागु कं व च्वामुगु कथिं छिमिगु लाय कयपुयाः बी।”

8 व अनं पनीएलयू वन, अले अनयापि मनुतयूत नं व हे खँ धाल। पनीएलयापि मनुतयूसं नं सुक्कोतयापि मनुतयूसं थें हे लिसः बिल।

* 8:2 ८:२ अबीएजेर गिदोन अबीएजेर वंशयाम्ह खः

9 अथे जुयाः वं पनीएलयापि मनूतयूत धाल, “जि त्यानाः लिहां वये धुंकाः जिं थ्व किल्लायात थुनाबी।”

10 जेबह व सल्मुन्ना धाःसा झिंन्यादूः ति सिपाईतलिसें कर्कोर शहरय् च्वनाच्चंगु जुल। पुर्बयापि सकल सिपाईत मध्ये बचय्जूपि उलि हे जक खः। १,२०,००० म्ह सिपाईत तरवारं सी धुंकूग जुयाच्चन।

11 नोबह व योगबहाया पुर्बपाखे पालय् च्वनिपिं मनूतय्सं छ्यलीगु लँपु जुयाः गिदोन थाहां वन अले आकाझाकां शत्रुतयूत हमला यात।

12 निम्ह मिघानी जुजुपि जेबह व सल्मुन्ना बिस्सुं वन। तर गिदोनं लिनाः इमित ज्वन। अले इमि फुकक सिपाईत ग्यानाः उखेलाः थुखेलाः मदय्क बिस्सुं वन।

13 योआशया काय् गिदोन हेरेसया भन्ज्याङ जुनाः लडाईनं लिहां वल।

14 अले लँय् वं छम्ह सुक्कोतयाम्ह ल्याय्महयात ज्वनाः वयाके न्यनेकने यात। व मनुखं सुक्कोतयापि न्हयेन्हय्मह हाकिमत व शहरयापि थकालितयगु नां च्वयाबिल।

15 अनलि गिदोन सुक्कोतयापि मनूतय्थाय् वयाः थथे धाल, “स्व, जेबह व सल्मुन्नायात, इमिगु बारे छिमिसं थथे धकाः जितः हेस्याःगु खः, ‘छु जेबह व सल्मुन्ना छिमिगु ल्हातय् लाये धुंकल ला? अथेसा जिमिसं छिमि त्यानुपि मनूतयूत छाया मरि बियेगु?’ ”

16 वं शहरयापि थकालितयूत ज्वन, अले कं व च्वामुगु कथिं दायाः सुक्कोतयापि मनूतयूत सजौय बिल।

17 अनलि व पनीएलय् वन अले वं अनयागु किल्लायात थुनाबिल, अले वं शहरयापि मनूतयूत स्यात।

18 अबलय् वं जेबह व सल्मुन्नायात न्यन, “तबोरय् छं स्यानापि मनूत गथे च्वं?”

इमिसं लिसः बिल, “इपिं छि थें च्वं, सकसिगु ख्वाः जुजुया कायपिनिगु थें च्वं।”

19 गिदोन धाल, “इपिं जिमि दाजुकिजापि जिमि हे मांया कायपि खः। धातथें परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें, छिमिसं इमिगु ज्यान बचय् याःगु जूसा जिं छिमित स्यानाछवये हे मखुनि।”

20 अले वं थः जेठाम्ह काय येतेरयात धाल, “दनाः इमित स्या।” तर वं ग्यानाः तरवार लिमकाल छायाधाःसा अबलय् व नकतिनियाम्ह ल्याय्मह मचा खः।

21 उर्कि जेबह व सल्मुन्नां धाल, “छिं थः हे दनाः जिमित स्यानादिसँ, ‘मनू गथे च्वं वयागु बल नं अथे हे जुइ।’ ” उर्कि गिदोनं इपि निम्हयसित स्यात अले वं इमि ऊँटया गःपतय् दुगु तिसा काल।

गिदोनं मूर्ति दय्कूगु

22 इस्राएलीतय्सं गिदोनयात धाल, “छिं इमित मिधानीतपाखें बचय् यानादिल। आः छि जिमि शासक जुयादिसँ, छिगु लिपा छि मचाखाचात जिमि शासक जुइमा।”

23 गिदोनं लिसः बिल, “जि व जिमि काय् नं मखु तर परमप्रभुं हे छिमित शासन यानादी।”

24 अनलि वं धाल, “जिं छिमिके छगू खँ पवने। छिपिं छम्ह छम्हयसिनं जितः लाकाहःगु सामानं छचाः छचाः मार्वरि ब्यु।” अबलय् इश्माएलीतय्[†] न्हाय्पनय् लुँयागु मार्वरि तीगु चलन दुगु जुयाच्चन।

25 इमिसं लिसः बिल, “धात्थें जिमिसं उपिं मार्वरित छितः बी।” अले इमिसं बँय् कापः छकू लायाः फुक्कसिनं थथःगु लाकाहःगु सामानं लुँयागु मार्वरि उकी तल।

26 वयात ब्यगु लुँयागु मार्वरितय्गु तौल निइगू किलोग्राम ति दुगु जुल। तर उकी मिधानी जुजुतय्सं पुनीगु तिसा, सिखः व बैजनी रंगयागु वसः अले उँटतय्गु गःपःयागु सिखःत मलाः।

27 गिदोनं व लुं छगू एपोद दय्कल, अले व थःगु हे शहर ओप्राय् तल। अथे जूगुलि सकल इस्राएलीतय्सं उकियात पुजा यानाः परमप्रभुयात विश्वासघात यात। अले व गिदोन व वया परिवारयात तक्क्यंकीगु जाः जुल।

गिदोन सीगु

28 थुकथं इस्राएलीतय्गु ल्हातं मिधानीत बुत, इमिसं हाकनं छ्यं ल्हने मफुत। गिदोन म्वानाच्चंतले पिइदँ तक देशय् शान्ति जुयाच्चन।

29 योआशया काय् यस्ब-बाल (गिदोन) थःगु छँय् वनाः अन हे च्वन।

30 गिदोनया कलाःपिं हे यक्व दुगु जुयाः वया काय्पिं हे न्हयेम्ह दु।

31 शेकेमय् च्वनीम्ह वया मथ्याःम्ह कलाःपाखें नं छम्ह काय् दत। वं वयागु नां अबीमिलेक तल।

32 योआशया काय् गिदोन तसकं बुरा जबलय् सित, अले वयात वया अबुया सीगालय् अबीएजेरीतय्गु ओप्राय् थुन।

[†] 8:24 ८:२४ इश्माएली मिधानीतय्गु मेगु नां इश्माएली खः

33 गिदोन सीवं इस्राएलीत व्यभिचारीत थें बालघःया ल्यू वन। इमिसं बाल-बरीतयात थः घः दय्कल।

34 प्यखेरं च्वंपिं इमि शत्रुतय्गु ल्हातं इमित बचय् यानादीम्ह परमप्रभु थः परमेश्वरयात इमिसं ल्वमंकल।

35 यरूब-बालं (गिदोनं) इस्राएलया निति याःगु फुक्क भिंगु ज्यायात ल्वमंकाः इमिसं वया परिवारयात यायेमाःगु दया मयाः।

9

अबीमिलेकं थःत जुजु घोषणा याःगु

1 छन्हु यरूब-बालया काय् अबीमिलेक शकेमय् थः पाजुपिन्थाय् वन, अले थः मां व पाजुया थःथिति सकसितं वं थथे धाल,

2 “शकेमयापिं सकलें मन्तयत् थ्व खँ न्यनादिसँ, ‘छिमिगु लागि छु ज्यू? यरूब-बालया न्हयेम्ह काय्पिन्सं शासन याःगु ज्यू कि छम्ह हे मिजंनं जक शासन याःगु ज्यू। जि छिकपिनि हे ला व हि खः धयागु खँ लुमंकादिसँ।’ ”

3 इमि पाजुपिन्सं शकेमय् च्वंपिं मन्तयत् थ्व हे खँ धाल। इमिसं अबीमिलेकया ल्यूल्यू वनेगु बिचाः यात। इमिसं धाल, “व झी थः हे मन् खः।”

4 इमिसं वयात बाल-बरीतया देगलं वहःयागु न्हयेगू कुचा बिल, अले व ज्वनाः वं हारापिं मन्तयत् ज्यालाय् काल, इपिं वयागु ल्यू जुल।

5 अनलि व थः बौया छँ ओप्राय् वन अले अन छगः तःग्वःगु ल्वहँतय् हयाः यरूब-बालया न्हयेम्ह काय्पिन्त स्यानाबिल। तर गिदोनया दकलय् चिधिकःम्ह काय् योताम धाःसा सुलाच्चंगुलि बचय् जुल।

6 अले शकेमयापिं सकलें मन्त व बेथ-मिल्लोयापिं सकलें मन्त मुनाः शकेमय् दुगु तःमागु सिमाया लिक्क लाःगु थामय् अबीमिलेकयात जुजु दय्कल।

योतामया उखान

7 थ्व खँ न्यनाः योतामया गीरीज्जीम पहाडया च्वकाय् वनाः तसकं हालाः थथे धाल, “हे शकेमय् च्वंपिं मन्त। जिगु खँ न्यँ, अले परमेश्वरं छिमिगु खँ न्यनेमा।”

8 छन्हु सिमात छमा सिमायात जुजु ल्ययेत मुन। इमिसं जैतूनया सिमायात धाल, “जिमि जुजु जुयादिसँ।”

9 “तर जैतूनया सिमां लिसः बिल, ‘घःतयत् व मन्तयत् हनाबना बीगु थःगु मू वंगु चिकंयात त्वःताः छु जि सिमातय् जुजु जुयेगु ला?’

10 “अले सिमातय्सं यःमरिया सिमायात धाल, ‘छि झायाः जिमि जुजु जुयादिसँ।’

11 “तर यःमरिया सिमां धाल, ‘थःगु भिंगु व साःगु फलयात त्वःताः छु जि सिमातय् जुजु जुयेगु ला?’

12 “अले सिमातय्सं दाखमायात धाल, ‘छि झायाः जिमि जुजु जुयादिसँ।’

13 “दाखमां लिसः बिल, ‘घः व मनूतयत् लयताय्कीगु जिगु दाखमघयात त्वःताः छु जि सिमातय् जुजु जुयेगु ला?’

14 “आखिरय् फुक्क सिमातय्सं कंमायात धाल, ‘छि झायाः जिमि जुजु जुयादिसँ।’

15 “कंमां सिमातयत् धाल, ‘छिमिसं जितः धात्थें हे जुजु दयके मास्ति वःसा जिगु किचलय वा। मखुसा जिगु कचा-कचां मि पिहां वयाः लेबनानया देवदास्यात भस्म यानाबीमा।’

16 “अनंलि योतामं धाल, उकिं आः स्वः! अबीमेलिकयात जुजु दय्काः छिमिसं छु खःगु ज्या यानागु दु? छु छिमिसं यस्ब-बाल व वया परिवारलिसें पाय्छिगु ज्या यानागु दु? व वयात यायेमाःगु व्यवहार यानागु दु?

17 जिमि बौनं छिमिगु निंति लडाइँ यानादिल अले थःगु ज्यान पानाः छिमित मिधानीतय्गु ल्हातं बचय् यानादिल। तर थौं छिपिं जिमि बौया परिवारया विरोधय् दंगु दु।

18 वया न्हयेम्ह काय्पिन्त छगः हे ल्वहँतय् स्याःगु दु अले छिमिसं वया भ्वातिया काय् अबीमेलिकयात थःगु जातियाम्ह जूगुलि शकेमय् च्वनिपिं मनूतय् जुजु दय्कूगु दु।

19 अथे जुयाः छिमिसं थौं यस्ब-बाल व वया परिवारलिसें पाय्छिगु व्यवहार यानागु दुसा छिपिं अबीमेलिकलिसें लयता, अले व छिपिलिसें लयतायेमा।

20 अथे मखुसा अबीमेलिकपाखें मि पिहां वयाः शकेम व बेथ-मिल्लो शहरयापिं मनूतयत् भस्म यानाबीमा। अले छिपिं शकेम व बेथ-मिल्लोयापिं मनूतपाखें मि पिहां वयाः अबीमेलिकयात भस्म यानाबीमा।”

21 अले योताम बिस्सुं वन। थः दाजु अबीमेलिक खनाः ग्यागुलि योताम बेअर धाःगु थासय् बिस्सुं वनाः अन हे च्वन।

अबीमेलिक व शकेमयापिं मनूतय् दथुइ ल्वापु जूगु

22 अबीमेलिकं स्वदँ तक इस्राएलय् शासन यात।

23 अले परमेश्वरं अबीमेलिक व शकेमयापि मनूतयगु दथुइ ल्वापु थनेत मभिंणु आत्मा छवयाहयादिल, अले शकेमयापि मनूतयसं वयात विरोध यात।

24 यरूब-बालया न्हयेम्ह कायपिन्त स्याःगु अपराधया सजौय इमित स्याःम्ह वया दाजु अबीमेलिकयात व वया थः किजापिन्त स्यायेत वयात ग्वाहालि याःपि शेकेम शहरयापि मनूतयत् लायेमा धकाः परमेश्वरं थथे यानादीगु खः।

25 शेकेमयापि मनूतयसं अबीमेलिकयात पियाः च्वनेत डाँडाया च्वकाय् च्वकाय् मनूत तल। इमिसं अनं जुयावनीपि मनूतयत् लुटे यायेगु यात। थ्व खँ अबीमेलिकयात न्यंकल।

गालं अबीमेलिकयात चुनौती ब्यूगु

26 उबलय् एबेदया काय् गाल थः दाजुकिजापि नापं शकेमय् वन। अले शकेमयापि मनूतयसं वयात पत्याः यात।

27 इपि थथःगु क्यबय् दाख खायेधुंकाः तिस्सिनाः ति पिकाल। अनंलि इपि थः घःया देगलय् नखः हनेत वन। अन इमिसं भ्वय् नयेबलय् अबीमेलिकयात सराः बिल।

28 अबलय् एबेदया काय् गालं धाल, “अबीमेलिक सु खः? अले शकेम छु खः धकाः झीसं वयागु सेवा यायेत? छु व यरूब-बालया काय् मखु ला? अले वया न्वक् धाःसा जबल मखु ला? शकेमयात थापंयाम्ह हमोरया मनूतयगु सेवा या। झीसं छाया अबीमेलिकयागु सेवा यायेगु?

29 जि थ्व देशयाम्ह नायः जूगु जूसा जिं वयात ख्याना छवयेगु खः। जिं अबीमेलिकयात ‘जिनापं ल्वाः वयेत छिमि सकलें सिपाईत सःती’ धकाः धायेगु खः।”

30 व शहरयाम्ह बडा-हाकिम जबूलं एबेदया काय् गालं धाःगु खँ न्यनाः व तसकं तंचाल।

31 वं अबीमेलिकयाथाय् सुनानं मसीक थथे धयाः दूतत छवल, “स्व, एबेदया काय् गाल व वया दाजुकिजापि शकेमय् वयाः शहरयात छिगु विरोधय् ग्वाकूगु दु।

32 उकि चान्हय् हे दनाः छि व छिनापं दुपि मनूत शहर पिने पियाच्वनादिसँ।

33 अनंलि सुथय् निभाः लुइगु इलय् हे शहरयात हमला यानादिसँ। अले गाल व वया मनूत पिहां वइबलय् छु यायेमाः व यानादिसँ।”

34 उकि अबीमेलिक व वया मनूत चान्हय् हे दन, अले प्यंगू पुचः जुयाः शकेमय् हमला यायेत पियाच्वन।

35 अले अबीमेलिक व वया पासापिं थःपिं सुलाच्वंगु थासं पिहां वःबलय् एबेदया काय् गाल पिने वनाः शहरयागु लुखाय् दनाच्वन।

36 गालं इमित खनाः जबूलयात धाल, “मनूत डाँडाया च्वकां क्वय् कुहां वयाच्वंगु दु।”

जबूलं लिसः बिल, “इपिं मनूत मखु, पहाडया किचःत जक खः।”

37 गालं हाकनं धाल, “स्व, मनूत पृथ्वीया दथुं* जुयाः क्वय् कुहां वयाच्वंगु दु। अन छपुचः धाःसा साइत स्वइगु सिमाया लँपु जुयाः वयाच्वंगु दु।”

38 अले जबूलं वयात धाल, “आः छंगु ततःधंगु खँ गन वन? छं थथे धाइगु, ‘अबीमेलिक सु खः धकाः झीपि वया प्रजा जुइत?’ छं क्वह्यंकूपि थुपि हे मनूत मखु ला? आः वनाः इपिलिसें लडाईं या।”

39 उकिं गालं शकेम शहरयापिं मनूतयत् ब्वना यंकाः अबीमेलिकलिसें ल्वात।

40 तर अबीमेलिकं वयात बुकल अले व बिस्युं वन। ध्वाखाय् दुहां वनेगु थाय् तक लँ दुच्छि हे सीम्हत उखेलाः थुखेलाः जुयाच्वन।

41 अबीमेलिक अस्माहय् च्वनाच्वन। जबूलं गाल व वया दाजुकिजापिन्त शकेमं ख्याना छवल। इपिं अन च्वने मफुत।

अबीमेलिकं हमला यानाः शकेम शहरयात नाश याःगु

42 कन्हय् खुन्हु शकेमय् च्वपिं मनूत पिने बुँइ वन अले व खँ अबीमेलिकयात कन।

43 अले वं थः सेनायात स्वपुचः यानाः बुँइ पियाच्वन। मनूत शहरं पिहांवयाच्वंगु खनाः व थः सुलाच्वंगु थासं पिहां वयाः इमित हमला यात।

44 अले अबीमेलिक थःगु पुचःनापं न्ह्यःने ब्वाँय् वनाः शहरया ध्वाखाय् दन। अले मेगु निगू पुचलं ख्यलय् दुपिं सकलें मनूतयत् हमला यानाः स्यानाबिल।

45 न्हिच्छि हे लडाईं जुयाच्वन। अबीमेलिकं शहर त्याका काल, अनयापिं मनूतयत् स्यानाः शहरयात नाश यानाबिल। अले अनयागु बैय् चि हलाबिल†।

46 थ्व न्यनाः शकेमया किल्लाय् च्वपिं मनूत एल-बरीतयागु देगःया किल्लाय् दुहां वन।

47 थ्व खँ अबीमेलिकयाथाय् थ्यन।

* 9:37 ९:३७ मनूत पृथ्वीया दथुं हिब्रू भाषाय् च्वयातःगु पृथ्वीया दथुइ धाःगु गिराजिन पर्वत व पवित्रथाय् जुइफु † 9:45 ९:४५ चि हलाबीगु नाश जूगु शहरय् चि हलाबीगु विधि शहरयात सराः लाःगु वा हाकनं अन छुं बुयाः मवइगु निगुलिइ छगू जुइफु

48 उर्कि अबीमेलिक थः मनूतनापं सल्मोन पहाडय् थाहां वन। अले अबीमेलिकं ल्हातय् पा कयाः सिमा कचा ध्यनाः ब्वहलय् तल। अले वं थःनापं दुपि सकल मनूतयत् धाल, “याकनं छिमिसं नं जिं यानागु थें हे या।”

49 अले व नापं दुपि सकल मनूतयसं नं छपु छपु सिमा कचा ध्यनाः अबीमेलिकं याःथें उकियात देगःया किल्लाया न्ह्यःने पैंचिना तयाबिल अले उर्की मि तयाबिल। थुकथं दुःछिम्ह ति मिस्त व मिजंत सित।

अबीमेलिकयात स्याःगु

50 अबीमेलिक तेबेस शहरय् वन अले उकियात घेरय् यानाः त्याका काल।

51 शहर दुने छगू बल्लाःगु किल्ला दुगु जुयाच्चन, उर्किं शहरयापि सकल मिजं मिस्त किल्लाय् दुहां वनाः उकिया लुखा तिनाः छतय् थाहां वन।

52 अबीमेलिक वयाः किल्लाय् हमला यात। किल्लायात मिं नकाः छवय्का छवयेत व किल्लाया लुखाय् थ्यंबलय् हे

53 छम्ह मिसां छगः च्वय्या ल्वहंघः वान्छवयाः वयागु छ्यं तछ्यानाबिल।

54 अले अबीमेलिकं थःगु ल्वाभः ज्वनीम्ह ल्याय्म्हयात हथासं सःताः धाल, “थःगु तरवार पिकयाः जितः स्यानाब्यु। अबीमेलिकयात छम्ह मिसां स्यात धकाः मनूतयसं मधायेमा।” व ल्याय्म्ह मनुखं थःगु तरवार वयागु म्हय् सुयाबिल। अले व अन हे सित।

55 अबीमेलिक थुकथं स्यूगु खनाः इस्राएलीत थथःगु छेंय् लिहां वन।

56 थुकथं थः न्हयेम्ह दाजुकिजापिन्त स्यानाः थः अबुलिसें याःगु मभिंगु ज्याया बदला परमेश्वरं वयाके कयादिल।

57 अले शकेमयापिं मनूतयसं याःगु फुक्क मभिंगु ज्या नं परमेश्वरं इमिगु हे छेनय् लितः छवयादिल। यस्ब-बालया काय् योतामयागु सराः इमित हे लात।

10

तोला न्यायकर्ता ल्ययादीगु

1 अबीमेलिक सी धुंकाः इस्राएलीतयत् बचय् यायेत इस्साखार कुलयाम्ह तोला धाःम्ह न्यायकर्ता जुल। व पुवाया काय् अले दोदोया छय् खः। व एफ्राइमया पहाडी देशयागु शामीर धाःगु थासय् च्वनीम्ह खः।

2 व निइस्वदें तक इस्राएल्लयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल। व सी धुंकाः वयात शामीरय् थुनाबिल।

याईर न्यायकर्ता ल्ययादीगु

3 वया लिपा गिलादयाम्ह याईर न्यायकर्ता जुल। व निइनिदँ तक इस्राएलीतय् न्ह्यलुवा: जुल।

4 वया स्विम्ह गधा गया जुइपिं स्विम्ह काय् दु। इमिके गिलाद देशया स्विगू शहर नं दु। थौं तक नं इमिगु शहरतय् हब्बात-याईर धका: धा:।

5 याईर सीधुंका: वयात कामोनय् थुनाबिल।

पलिशतीत व अम्मोनीतय्गु ल्हातय् मियादीगु

6 हाकनं इस्राएलीतय्सं अराम, सीदोन व मोआबयापि अले अम्मोनीत व पलिशतीतय् घ:त अले बालघ: व अशतोरैत घ:मय्जुयात पुजा याना: परमप्रभुया मिखाय मभिं गु ज्या यात। इमिसं परमप्रभुयात त्व:तल अले वय्क:या सेवा नं मयात।

7 अथे जुया: परमप्रभु इस्राएल खना: तंचायादिल। अले वय्कलं इमित पलिशतीत व अम्मोनीतय्गु ल्हातय् मियादिल।

8 इमिसं इस्राएलीतय् उगु दैय् कसा: बिया: क्वत्यलातल। अले यर्दनया पुर्बपाखे एमोरीतय्गु देश गिलादय् च्वनीपि सकलें इस्राएलीतय् शिंच्यादँ तक तसकं दु:ख बिया हे च्वन।

9 अम्मोनीत नं यर्दन खुसि पार याना: यहूदा, बेन्यामीन व एफ्राइम कुलयापि मनूतलिसें लडाइँ यात। अले इस्राएलीत त:धंगु दु:खय् लात।

10 अले इस्राएलीतय्सं थथे धया: परमप्रभुयात ग्वाहालिया निंति बिन्ति यात, “जिमिसं थ: परमेश्वरयात त्व:ता: बालघ:तय् पुजा याना: छिगु विरोधय् पाप यानागु दु।”

11 परमप्रभुं इस्राएलीतय् धयादिल, “न्हापा मिश्रीत, एमोरीत, अम्मोनीत, पलिशतीत,

12 सीदोनीत, अमालेकीत व मिधानीतय्सं दु:ख ब्यूबलय् छिमिसं जिके ग्वाहालि प्वन। छु जिं छिमित इमिगु ल्हातं बचय् मयाना ला?

13 तर छिमिसं जित: त्व:ता: मेपि घ:तय् पुजायात। उकिं आ: जिं छिमित हाकनं बचय् याये मखुत।

14 वना: छिमिसं ल्य:पिं घ:तय्के ग्वाहालि प्वँ, इमिसं हे छिमित दु:ख जुइबलय् बचय् यायेमा।”

15 तर इस्राएलीतय्सं परमप्रभुयात धाल, “जिमिसं पाप यानागु दु। जिमित छिं छु यानादी मास्ति वः व हे यानादिसँ। तर जिमिसं छितः बिन्ति याये दया यानाः थौं जिमित बचय् यानादिसँ।”

16 अले इमिसं मेपिं घःतयत् त्वःताः परमप्रभुयागु आराधना यात। अले परमप्रभुं इस्राएलीतय्गु अप्वः दुःख जूगु स्वयादी मफुत।

17 अम्मोनीत मुनाः गिलादय् वयाः अन हे छाउनी तल। इस्राएलीतय्सं नं मुनाः गिलादया मिस्पाय् छाउनी तल।

18 अन गिलादया मनूतय् थकालितय्सं थःथवय् खँ ल्हात, “सुनां अम्मोनीतयत् हमला याइ व मनू हे गिलादय् च्वनिपिं सकलें मनूतय् न्ह्यलुवाः जुइ।”

11

यिप्ता

1 यिप्ता धाःम्ह छम्ह मनू दु। व गिलादी खः, व तसकं बहादुर सिपाईं खः। व छम्ह वेश्यापाखें बूम्ह गिलादया* काय् खः।

2 गिलादया कलाःपाखें यक्व काय्पिं नं बुइकल। तर इपिं तःधिकः जूबलय् इमिसं यिप्तायात पितछवल। इमिसं वयात धाल, “जिमि बौया छेंय् छंगु छुं नं हक मदु। छ ला मेम्ह हे मिसाया काय् खः।”

3 अथे जूगुलि थः दाजुकिजाया ल्हातं बचय् जुइत यिप्ता तोब देशय् च्वंवन। अले वं छपुचः ज्यालगय् मजूपिं मनूत मुंकल, इपिं वलिसें चाःहिलाः जुइगु जुल।

4 छुं ई लिपा अम्मोनीतय्सं इस्राएलीतलिसें लडाईं याःबलय्

5 तोब देशं यिप्तायात हयेत गिलादयापिं थकालित वन।

6 इमिसं वयात धाल, “जिमि सेनापति जुयादिसँ अले जिपिं अम्मोनीतलिसें ल्वाये फइ।”

7 तर यिप्तां गिलादयापिं थकालितयत् धाल, “छु छिमिसं जितः जिमि बौया छेंनं हेपय् यानाः पितछवया हयागु, मखु ला? छिमित दुःख जूबलय् आः छाया छिपिं जिथाय् वयागु?”

8 इमिसं लिसः बिल, “न्ह्यागु हे जूसां आः जिपिं छिपाखे लिहां वयागु दु। छि जिपिलिसें झायाः अम्मोनीतलिसें ल्वानादिल धाःसा छि गिलादयापिं जिपिं सकसियां न्ह्यलुवाः जुइ।”

* 11:1 ११:१ गिलाद गिलाद लागाया काय्

9 यिप्तां लिसः बिल, “जि छिपिलिसें वंसा अले परमप्रभुं इमित जिगु ल्हातय् बियादीसा जि धात्थें छिमि न्ह्यलुवाः जुइ ला?”

10 गिलादया थकालितयसं हाकनं यिप्तायात धाल, “परमप्रभु इगीगु दथुइ साक्षी जुल, जिमिसं धात्थें हे छिं धयादीगु थें हे याये।”

11 उकिं यिप्ता गिलादया थकालित नापं वन, अले मनूतयसं वयात थः न्ह्यलुवाः व सेनापति दयकल। अले मिस्पाय् परमप्रभुया न्ह्यःने यिप्तां थःगु फुक्क खँ हाकनं धाल।

यिप्तां अम्मोनीतयगु विरोध याःगु

12 यिप्तां अम्मोनयाम्ह जुजुयाथाय् दूतत छवयाः न्यन, “जिमिगु देशय् हमला यायेत जिमिसं छंगु छु स्यंकागु दु?”

13 अम्मोनी जुजुं यिप्ताया दूतय् थ्व लिसः बिल, “इस्त्राएलीत मिश्र देशं वःबलय् इमिसं अर्नोनं यब्बोक व यर्दन तक जिमिगु देशया जमिन काःगु खः। अथे जूगुलि आः व याउँक लितब्यु।”

14 यिप्तां अम्मोनयाम्ह जुजुयाथाय् हाकनं थथे धयाः दूतत छवल,

15 “यिप्तां थथे धयादी, इस्त्राएलीतयसं मोआबीतयगु देश काःगु मदु, अले अम्मोनीतयगु देश नं काःगु मदु।

16 तर इस्त्राएलीत मिश्र देशं थाहां वःबलय् इपिं मस्भूमि जुयाः लाल समुद्रय् वन अले कादेशय् थ्यन।

17 इमिसं वयागु देश जुयाः वनेब्यु धकाः इनाप यायेत एदोमया जुजुयाथाय् दूतत छवल। तर व मानय् मजू। थुकथं मोआबया जुजुयाथाय् नं दूतत छवल तर व नं मानय् मजुल। उकिं इस्त्राएल कादेशय् हे च्वन।☆”

18 “अनं लिपा इपिं मस्भूमि जुयाः वन अले एदोम व मोआबया सिथं सिथं जुयाः मोआबया पुर्व वनाः अर्नोनया मेखेपाखे छाउनी तल। अर्नोन खुसि मोआबया सिमाना जूगुलि इपिं मोआब देशय् दुहां मवं।☆”

19 “अनं लिपा इस्त्राएलं हेश्बोनय् शासन याइम्ह एमोरीतय् जुजु सीहोनयाथाय् दूतत छवयाः वयात थथे धाल, ‘जिमित छिगु देश जुयाः जिमिगु थःगु हे थासय् वनेबियादिसँ।☆’ ”

20 अयजुसां सीहोनं इस्राएल्यात वयागु देश जुयाः वने बीत पत्याः मयात। वं थः सकल सिपाइँतयत् मुंकल, अले यहसाय् छाउनी तयाः इस्राएललिसैं लडाइँ यात।

21 “अले परमप्रभु इस्राएल्या परमेश्वरं सीहोन व वया सकलें सिपाइँतयत् इस्राएल्यागु ल्हातय् बियादिल। इमिसं इमित बुकल। इस्राएलं व देशय् च्वंपि एमोरीतयगु फुक्क लागा त्याका काल।

22 इमिसं अर्नोननिसैं यब्बोक तक व मरूभूमिनिसैं यर्दन खुसि तक हे एमोरीतयगु फुक्क लागा काल।”

23 “अथे जुयाः परमप्रभु इस्राएल्याम्ह परमेश्वरं, एमोरीतयत् इस्राएलीतय् न्ह्यःनं ख्याना छवयादिल। आः थ्व लित कायेत छंगु छु हक दु?

24 छिमि घः कमोशं छिमित छु बी छु व छिमिसं मकाइ ला? थुकथं हे जिमि परमप्रभु परमेश्वरं पितिना छवःपि मनूतयगु देश जिमिसं काये।

25 हानं छ छु मोआबयाम्ह जुजु सिप्पोरया काय् बालाक स्वयाः भिं ला? छु वं गुबलें इस्राएल्यात हमला यात ला?✧

26 स्वसः दँ तक इस्राएलीत हेशबोन, अरोएर व वया प्यखेरं च्वंगु बस्तीतय् व अर्नोनया सिथय् च्वंगु फुक्क शहरय् च्वन। छिमिसं उबलय् उमित छाया लित मकयागु?

27 जिमिसं छिमित छुं स्यंकागु मदु, तर छिमिसं जिमित हमला यानाः स्यंकाच्वंगु दु। परमप्रभु न्याय यानादीम्ह खः। वय्कलं हे इस्राएलीत व अम्मोनीतय् दथुइ थौंया न्हिइ न्याय यानादीमा।”

28 तर यिप्तां छवःगु बुखँयात अम्मोनीतय् जुजुं वास्ता हे मयाः।

यिप्तां भाकल याःगु

29 अले परमप्रभुयागु आत्मा यिप्तायाके वल, अले व गिलाद व मनश्शे जुयाः गिलादया मिस्पां दुहां वनाः अम्मोनीतलिसैं ल्वायेत न्ह्यज्यात।

30 अले यिप्तां थ्व भाकल यानाः धाल, “छिं अम्मोनीतयत् जिगु ल्हातय् बियादिल धाःसा

31 जि अम्मोनीतयत् बुकाः याउँक लिहां वयेबलय् जिगु छैनं पिहांवःम्ह न्ह्याम्ह जिं नापलासां व परमप्रभुयाम्ह जुइ अले जिं वयात होमबलि याना छाये।”

32 यिप्ता अम्मोनीतयत् हमला यायेत इमिपाखे वन अले परमप्रभुं इमित वयागु ल्हातय् बियादिल।

33 वं अरोएंनिसें मिन्नीत व हाबिल-करमीम तक निङ्गू शहरत नाश यानाबिल। थुकथं इस्राएलं अम्मोनयात त्याकल।

यिप्ताया म्हाय्

34 यिप्ता मिस्पाय् थःगु छँय् लिहां वःबलय् वयात पिने नापलायेत दम्फुत थाथां अले प्याखं हुहुँ इवात वया म्हाय् पिहां वल। व वया याकः म्हाय् खः, वया मेपिं सुं नं काय् म्हाय् मदु।

35 यिप्ता वयात खंबलय् वं थःगु वसः खुनाः धाल, “अय् जिमि म्हाय्! छं जिगु नुगः क्वतुंका ब्यूगु दु। छाया छं जितः दुःख बियागु? जिं परमप्रभुयाके छगू तःधंगु भाकल यानागु दु अले जिं व त्वाथुले मफु।”✧

36 वं लिसः बिल, “बाः, छिं परमप्रभुयात बचं बियादीगु दु। छिं गथे धयादीगु खः अथे हे जिलिसें यानादिसँ छायाधाःसा परमप्रभुं छि शत्रु अम्मोनीतलिसें बदला कयादीगु दु।”

37 अले वं थः बाःयात धाल, “जितः छगू दया यानादिसँ। थः पासापिनापं थुपि डाँडाय् ख्वयाः चाःहिला जुइत जितः निला तक त्वःतादिसँ। अबलय् जिगु ब्याहा गुबलें जुइमखुगुलि इपिं नाप वनाः जि ख्वयाच्चने।”

38 वं धाल, “छ वने फु।” अले वं वयात निलाया लागि वनेबिल। व थः पासापिनापं वन, अले पहाड पहाडय् वनाः ख्वयाजुल, छायाधाःसा वं गुबलें ब्याहा मयाइगु जुल।

39 निला फुइ धुंकाः व थः बाःयाथाय् लिहां वल अले यिप्तां थःम्हं भाकल याःगु थें हे यात। व सुं मिजंनापं धंगु मदु।

40 अननिसें इस्राएलया म्हायपिं प्यन्हू तक गिलादी यिप्ताया म्हायया लुमन्तिइ पिने पिहां वनीगु चलन इस्राएलय् शुरु जुल।

12

यिप्ता व एफ्राइम कुलयापि

1 छुं ई लिपा एफ्राइमयापि मन्तयसं थः सेनायात मुंकल। अले खुसिया उखे वनाः सापोनय् इमिसं यिप्तायात धाल, “अम्मोनीतलिसें लडाईं याः वनाबलय् जिमित छाया सःता मदीयागु? जिमिसं छितः व छिगु छँ छवयेकाबी।”

2 यिप्तां लिसः बिल, “जि व जिमि मनूतय् अम्मोनीतलिसें तःधंगु ल्वाप् जुयाच्चंगु खः। अले जिं छिमित ग्वाहालिया नितिं सःतागु खः अयनं छिमिसं जिमित इमिगु ल्हातं बचय् मयाः।

3 छिमिसं जिमित ग्वाहालि बी मखु थें च्वन, उकिं जि थःगु ज्यान पानाः अम्मोनीतलिसें ल्वायेत वना। अले परमप्रभुं इमित जिगु ल्हातय् बियादिल। आः छु धकाः छिपिं थौं जिलिसें ल्वाः वयाच्चनागु?”

4 अले यिप्ता गिलादयापिं मनूतयत् मुंकाः एफ्राइमीतलिसें ल्वात। “अय् गिलादीत, छिपिं एफ्राइम व मनश्शेया लागाय् च्वनाच्चंगु जूसां छिपिं एफ्राइमपाखें बिस्सुं वंपिं खः” धकाः एफ्राइमीतय्सं धाःगुलि गिलादीतय्सं इमित हमला यात।

5 गिलादीतय्सं एफ्राइमपाखे वनेत यर्दन खुसि छीगु थाय् तयाका काल। अले सुं बचय् जूम्ह एफ्राइमी वयाः “जितः खुसिया उखे वनेब्यु” धाःसा गिलादयापिं मनूतय्सं वयात “छु छ एफ्राइमी खः?” धकाः न्यनीगु। वं “मखु” धाल धाःसा

6 इमिसं “अथे जूसा ‘शिब्बोलेत’ धा” धकाः धाइगु। वं व खँवः बांलाक धाये मफयाः “शिब्बोलेत” धाल धाःसा इमिसं वयात ज्वनाः यर्दन छीगु थासय् स्याइगु। उबलय् एफ्राइमयापिं पिइनिद्रः मनूतयत् स्यात।

7 यिप्ता खुदँ तक इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल। गिलादी यिप्ता सित, वयात गिलादया छगू शहरय् थुनाबिल।

इब्सान, एलोन व अब्दोनयात न्यायकर्ता ल्ययादीगु

8 यिप्ता लिपा बेथलेहेमयाम्ह इब्सान इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

9 वया स्विम्ह काय् व स्विम्ह म्हाय् दु। वं इपिं स्विम्ह म्हाय्पिन्त मेगु वंशयापिं मिजंतलिसें ब्याहा यानाबिल। अले थः काय्पिनिगु लागि मेगु वंशपाखें स्विम्ह भौपिं हल। व न्हयदँ तक इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

10 अले इब्सान सित। वयात बेथलेहेमय् थुनाबिल।

11 वया लिपा जबूलनी एलोन झिदँ तक इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

12 अले एलोन सित, वयात जबूलन देशया अय्यालोनय् थुनाबिल।

13 अनलि पिरातोनी हिल्लेलया काय् अब्दोन इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

14 वया गधा गया जुइपिं पिइम्ह काय् व स्विम्ह छय् दु, इपिं सकलें न्हयेम्ह गधा गया जुइपिं खः। अब्दोन च्यादँ तक इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

15 अले हिल्लेलया काय् अब्दोन सित, वयात अमालेकीतय्गु पहाडी देशय् एफ्राइमया पिरातोनय् थुनाबिल।

13

शिमशोन बूगु

1 हाकनं इस्त्राएलीतयसं परमप्रभुया मिखाय् मभिगु ज्या यात। अथे जुयाः वय्कलं इमित पिइदँतकया लागि पलिशतीतयगु ल्हातय् बियादिल।

2 सोराय् दान कुलयाम्ह मानोह धाःम्ह छम्ह मनू दुगु जुयाच्चन। वया कलाः मचाखाचा मदुम्ह जुयाच्चन।

3 परमप्रभुया दूत व मिसायाथाय् खनेदयकः वयाः वयात धाल, “छं आः तक मचाखाचा मदुनि, अयनं छं प्वाथय् दइ, अले छम्ह काय् बुइकी।

4 आः छं जिं धाःथें या, होश याना जु, दाखमघ वा मेगु काइगु त्वँसा त्वने मते, अले छुं अशुद्धगु☆ नसा नये मते।

5 छायाःसा छं प्वाथय् दयाः छम्ह काय् बुइकी। वयागु सँ गुबलें चाये मते, छायाःसा व मचा बूखुन्हुनिसें हे परमेश्वरया निंति अलग तःम्ह नाजिरी☆ जुइ। वं हे इस्त्राएलयात पलिशतीतयगु ल्हातं त्वःतकेगु ज्या शुरू याइ।”

6 अले व मिसा वनाः थः भाःतयात थथे धाल, “परमेश्वरया छम्ह मनू जिथाय् वल। वयागु ख्वाः स्वयाबलय् परमेश्वरया दूत्यागु थें ग्यानापुसे च्वँ। जिं वयात व गनं वयागु धकाः मन्यना अले वं नं जितः थःगु नां मकं।

7 तर वं जितः धाल, “छं प्वाथय् दयाः छम्ह काय् बुइकी। थनिनिसें छं दाखमघ वा मेगु काइगु त्वँसा त्वने मते, अले अशुद्धगु नसा नये मते, छायाःसा व मचा बूखुन्हुनिसें सीगु दिं तक हे परमेश्वरया निंति अलग तःम्ह नाजिरी जुइ।”

8 अले मानोहं परमप्रभुयात प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु बिन्ति दु, छिं छवयाहयादीम्ह मन्यात हाकनं जिमिथाय् छवयाहयादिसँ। अले मचा बुइधुंकाः जिमिसं वलिसँ छु छु यायेमाःगु खः वं जिमित स्यनाबीमा।”

9 परमेश्वरं मानोहयागु प्रार्थना न्यनादिल अले व मिसा क्यबय् च्वनाच्चंबलय् हाकनं वयाथाय् परमेश्वरया दूत वल। अबलय् वया भाःत अन मदु।

10 मिसा थत्थें ब्वाँय् वनाः मानोहयात धाल, “स्व, उखुन्हु वःम्ह मनू हाकनं जिथाय् वःगु दु।”

11 अले मानोह दनाः थःकलाःलिसें वन। व मनूया न्ह्यःने वनाः वयात धाल, “जिमि कलाःलिसें खँ ल्हानादीयाम्ह छि हे खः ला?”

वं लिसः बिल, “खः, जि हे खः।”

12 मानोहं धाल, “छिं धाःगु खँ जुइ धुंकाः व मचां गज्याःगु नियम मानय् यायेमाः? व मचां गज्याःगु जीवन हनेमाः?”

13 परमप्रभुया दूत लिसः बिल, “जिं धयागु फुक्क खँ छिमि कलातं बांलाक मानय् यायेमाः।

14 वं दाखया मां वःगु छुं नं नये मज्यू। दाखमघ वा मेगु छुं नं काइगु त्वँसा वं त्वने मज्यू। वं अशुद्धगु नसा नये मज्यू। जिं छु छु आज्ञा बियागु दु वं व फुक्क मानय् यायेमाः।”

15-16 मानोहं वयात परमप्रभुया दूत धकाः म्हसीके मफुत। उकिं मानोहं परमप्रभुया दूतयात धाल, “दया यानाः पलख पियादिसँ, जिमिसं छिगु लागि छम्ह मचाम्ह दुगुचाया ला दय्के।” अले परमप्रभुया दूतं मानोहयात धाल, “जि थन च्वंसां जिं छं ब्यूगु छुं नये मखु। तर छन्त होमबलि तयार याये मास्ते वःसा परमप्रभुया लागि हे या।”

17 अले मानोहं वयात धाल, “छिगु नां जिमित धयादिसँ। छायाःसा छिगु बचं पूवने धुंकाः जिमिसं छितः हनाबना याये।”

18 दूतं न्यन, “छं छाया जिगु नां न्यनागु? थ्व नां छं थुइके फइ मखु।”

19 अले मानोहं दुगुचाया मचा व अन्नबलि कयाः ल्वहँतय् परमप्रभुयात होमबलि देछाल। मानोह व वया कलातं स्वयाच्चंबलय् हे परमप्रभुं अजू चाइपुगु ज्या यानादिल।

20 व वेदी मित्याः आकाशपाखे थाहां वनाच्चंबलय् हे परमप्रभुया दूत वेदीया मित्याः जुयाः च्वय् थाहां वन। थ्व खंबलय् मानोह व वया कलाः बैय् भ्वसुल।

21 वया लिपा परमप्रभुया दूतयात इमिसं गुबलें नं मखन। अले मानोहं व परमप्रभुया दूत खः धकाः सीकल।

22 वं थः कलाःयात धाल, “आः झीपि सीगु जुल, छायाःसा झीसं परमेश्वरयात खनागु दु।”

23 तर वया कलातं वयात धाल, “परमप्रभुं झीत स्यायेगु बिचाः यानादीगु खःसा वयकलं झीगु ल्हातं होमबलि व अन्नबलि नाला कयाः हे दीमखुनि। अले थज्याःगु खँ झीत क्यना हे दीमखुनि, अले फुक्क खँ झीत उबलय कना हे दीमखुनि।”

24 व मिसां छम्ह काय् बुइकल अले वयागु नां शिमशोन तल। व मचा ब्वलना वन अले परमप्रभुं वयात आशिष बियादिल।

25 अले परमप्रभुया आत्मां वयात सोरा व एश्टोलया दथुइच्चंगु महेनेह-दान धाइगु थासय् ब्वलंकल।

14

शिमशोनया ब्याहा

1 छन्हु शिमशोन तिम्ना धाःगु थासय वन, अन वं छम्ह पलिशती मिसायात खन।

2 अन छँ लिहां वयाः वं थः मां बौयात धाल, “तिम्नाय् जिं छम्ह पलिशती मिसायात खनागु दु, आः जितः वलिसें ब्याहा यानाबियादिसैं।”

3 अले वया मांबौनं वयात धाल, “छु छन्त ल्वःम्ह झी थःथिति वा झीगु थःगु जातियापिं सुं मिसा मदु ला? ब्याहा यायेत छ म्हय् चिं मतःपिं पलिशतीतय्थाय् हे वनेमाः ला?”☆

तर शिमशोनं थः बौयात धाल, “जितः व हे मिसा हयादिसैं। जिगु लागिं व हे ल्वः।”

4 वया मांबौनं थ्व परमप्रभुपाखें खः धयागु खँ मस्यूगु जुयाच्चन। पलिशतीतयगु विरोधय् परमप्रभुं मौका स्वयाच्चनादीगु खः। छायाःसा उबलय् पलिशतीतय्सं झ्झाएलय् शासन यानाच्चंगु खः।

5 अले शिमशोन थः मांबौ नापं तिम्नाय् वन। तिम्नाया दाखयागु क्यबय् थ्यंबलय् आकाझाकां हे छम्ह ल्याय्म्हम्ह सिंह तःसलं हालाः शिमशोनयाथाय् वल।

6 उघ्रिमय् हे परमप्रभुयागु आत्मां शिमशोनयात बल बिल। अले वं ल्हातय् छुं मदुसां व सिंहयात छम्ह दुगुचाया मचायात थें कुचा कुचा यानाबिल। तर थःम्हं यानागु खँ वं थः मां बौयात मकं।

7 अनलि व क्वय् क्वहां वनाः व मिसालिसें खँ ल्हात। शिमशोनं व मिसायात यय्कल।

8 छुं ई लिपा व मिसालिसें ब्याहा यायेत शिमशोन क्वय् कुहांवन। अथे वंबलय् व लँ त्वःताः न्हापा वं स्याःम्ह सिंहयात स्वयेत वन। सिंहयागु सीम्हय् छपुचः कस्तिहा मुनाच्चंगु व भचा कस्ति दयाच्चंगु खनाः व अजू चाल।

9 अले ल्हातं भचा कस्ति तुयाकयाः वं लँय् नैनं वन। थः मां बौयात नापलाकाः वं इमित नं भचा कस्ति बिल अले इमिसं नं व कस्ति नल। तर वं व कस्ति सिंहयागु सीम्हं कयागु खः धकाः थः मां बौयात मकं।☆

10 अनलि वया बौ व मिसाया छँय् वन। शिमशोनं अन छगू तःधंगु भव्य न्यायकल। थ्व छम्ह ब्याहा याइम्ह मिजंनं यायेमाःगु नियम खः।

11 पलिशतीतय्सं वयात खंबलय् वलिसें च्वनेत स्विम्ह ल्याय्म्हत छवल।

12 शिमशोनं धाल, “जिं छिमित छगू क्वाः कने। छिमिसं जितः उकिया लिसः न्हयन्हुया दुने बी फत धाःसा जिं छिपिं छम्ह छम्हय्सित छपाः छपाः सुतिया लं व छज्वः छज्वः वसः बी।

13 छिमिसं व क्वाःया लिसः बी मफुत धाःसा छिमिसं जितः स्विपाः सुतिया लं व स्विज्व वसः बीमाः।”

अले इमिसं धाल, “जिमित छंगु क्वाः धा, जिमिसं न्यने।”

14 वं लिसः बिल,

“नइम्हय्सिगुपाखें नयेगु नसा पिहां वल,
बल्लाःम्हपाखें चाकुगु खँ पिहां वल।”

इमिसं स्वन्हु तक ला लिसः बी हे मफुत।

15 प्यन्हु दुखुन्हु इमिसं शिमशोनया कलाःयात धाल, “छिमि भाःतयात जिमित व क्वाःया लिसः कनेत ह्ययकी, मखुसा जिमिसं छन्त व छिमि बाःयागु छँयात मिं च्याकाबी। छु छं जिमित चीमि यायेत सःतागु ला?”

16 अले शिमशोनया कलातं वयागु न्ह्यःने ख्वख्वं धाल, “छितः जि तसकं मयः खनिसा! छितः जि धात्थें हे यःसा जिमि दाजुकिजापिन्त कनागु क्वाःया लिसः जितः धयादिसँ।”

वं धाल, “स्व, जिं थः मां बौयात नं धयागु मदु। छन्त छाया धायेगु?”

17 भवय्या न्हयन्हु तक क्वाःया लिसःया लागिं वया कलाः ख्वया हे च्वन। अथे जुयाः वया कलातं यक्व जिद्दी यानाः च्वंगुलि न्हयन्हु दुखुन्हु शिमशोनं क्वाःया लिसः थः कलाःयात कन। अले वं व क्वाःया लिसः थः दाजुकिजापिन्त धयाबिल।

18 उखुन्हु हे सूर्य बिनावने न्ह्यः शहरयापिं मन्तयसं शिमशोनयात धाल,

“कस्ति स्वयाः चाकुगु छु दु धकाः?”

सिंह स्वयाः बल्लाःम्ह सु दु धकाः?”

शिमशोनं धाल,

“जिमि साचायात मवाःगु जूसा

उकिया लिसः बी मफइगु खः।”

19 परमप्रभुया आत्मां शिमशोनयात बल बियादिल। व क्वय् अशकलोनय् वनाः अन वं स्विम्ह पलिशतीतय्त स्यात, अले इमिगु वसः त्वकाकयाः क्वाःया लिसः ब्यूपिं मन्तय्त बिल। व तमं मि जुयाः थः बौयागु छँ वन।

20 अले शिमशोनया कलाःयात ब्याहाबलय् अन दुम्ह वया पासायात बिल।

15

शिमशोनं पलिशतीतयूत बदला काःगु

1 छुँ ई लिपा, छव लयेगु इलय् दुगुचा छम्ह ज्वनाः शिमशोन थः कलाःयात नापलाः वन। वं धाल, “जि जिमि कलाःया क्वथाय् वने।” तर ससःबौनं वयात दुहां वने मब्यू।

2 वया बौनं धाल, “धाथ्ये! जिं ला छन्त व तसकं मयः धयागु खँ बिचाः यानाः छिमि पासायात बी धुन। वया केहें व स्वयाः बांलाः मजू ला? आः वयात हे यंकि।”

3 शिमशोनं इमित धाल, “आः जिं पलिशतीतयूगु न्ह्याक्व हे स्यंका ब्यूसां जितः दोष लाइ मखुत। जिं इमित धाथ्ये हे स्यंके।”

4 उकिं शिमशोनं वनाः स्वसःम्ह ध्वंचा ज्वन। वं निम्ह निम्ह यानाः ध्वंचातयूगु न्हिप्यं चिनाबिल। अले न्हिप्यंया दथुइ मिप्वाः तयाबिल।

5 अनंलि वं मिप्वाः च्याकाबिल। अले ध्वंचातयूत पलिशतीतयूगु छव सयाच्चंगु बुँइ त्वःताबिल। व सयाच्चंगु अन्न व थु नापं, दाखया क्यब व जैतूनया क्यब नं छवय्काबिल।

6 अले पलिशतीतयूसं न्यन, “थ्व सुनां याःगु?” इमित धाल, “तिम्नायाम्ह वया ससःबौनं शिमशोनया कलाः वया पासायात ब्यूगुलि शिमशोनं थ्व फुक्क याःगु खः।”

अले पलिशतीत वनाः शिमशोनया कलाः व वया बौयात छवयेकाः स्यानाबिल।

7 शिमशोनं इमित धाल, “छिमिसं थज्याःगु ज्या याःगुलि जि छिमित बदला मकाःतले सुम्क च्वने मखु।”

8 अले वं इमित कय्के फक्व कय्काः यक्वसित स्यानाबिल। अनंलि व एतामया पाचाया गुफाय् च्वंवन।

9 पलिशतीत थाहां वनाः यहदाय् छाउनी तल, अले लहीलय् न्यनावन।

10 यहदियाय् च्वंपिं मनूतयसं न्यन, “छिपिं जिपिलिसें छाय् ल्वाः वयागु?”

इमिसं लिसः बिल, “जिपिं शिमशोनयात ज्वनेत वयागु खः। वं जिमित याःगु थे जिमिसं नं वयात अथे हे याये।”

11 अले यहदियां स्वद्वः मनूत एतामयागु पाचाया गुफाय् क्वहां वल। इमिसं शिमशोनयात धाल, “पलिशतीत झी शासक खः धयागु खँ छिं मस्यू ला? छिं जिमित थ्व छु यानादियागु?”

वं लिसः बिल – “जिं ला इमिसं जितः गथे यात अथे जक यानागु खः।”

12 इमिसं वयात धाल – “जिपिं ला छितः चिनाः पलिशतीतयूगु ल्हातय् बीत वयागु खः।”

शिमशोनं धाल — “अथे जूसा छिपिं थःपिन्सं हे जितः स्याये मखु धकाः पाफ।”

13 इमिसं लिसः बिल — “ज्यु, जिमिसं ला छितः चिनाः इमिगु ल्हातय् जक बी। जिमिसं छितः स्याये मखु।” इमिसं वयात न्हगु निपु खिपतं चित। अले पाचाया गुफां च्वय् हल।

14 शिमशोन लहीइ थ्यंबलय् हे पलिशतीत ततःसलं हालाः वपाखे ब्वाँय् वल। उग्रिमय् हे परमप्रभुयागु आत्मां वयात बल बिल। वयागु ल्हातय् दुगु खिपः मिं च्याःगु अजिल स्वां थें जुल। वयात चिनातःगु खिपः चबुत।

15 वं गधायागु न्हगु छगू वाकुधी लुइकल, अले ल्हातं व कयाः उकिं द्रुःछिम्ह मिजंतय्त स्यानाबिल।

16 अले शिमशोनं धाल,
“गधाया वाकुधिकं
जिं द्रुःछिम्ह मनू स्यानाबिया।

गधाया वाकुधिकं
जिं इमिगु सीम्ह द्रुं यानाबिया।”

17 थुलि धायेधुंकाः वं व वाकुधी वांछवयाबिल, अले वं व थाय्यागु नां रामत-लही* धकाः तयाबिल।

18 व तसकं प्याः चाःगुलि वं परमप्रभुयात प्रार्थना यानाः थथे धाल, “छिं थः दासयात त्याकादीगु दु। आः छु जि प्याः चायाः सीगु ला? थुपिं म्हाय् चिं मतःपिनिगु ल्हातय् लायेगु ला?”

19 अले परमप्रभुं लहीलय् छगू गाः वंगु थाय् दय्कादिल। अले अनं लः पिहां वल। शिमशोनं व लः त्वन, अले वयाके बल वल। उकिं व लः पिहां वःगु बुँगाःचायात एन-हक्कोरे धाल अले थौं तक नं व बुँगाःचा लहीइ दु।

20 पलिशतीतयगु इलय् शिमशोन निइदँ तक इस्राएलयाम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

16

शिमशोनं गाजायागु ध्वाखा लिनाः यंकूगु

1 छन्हु शिमशोन गाजाय् वन। अन वं छम्ह पलिशती वेश्यायात खन। अले व चा च्वनेत वयाथाय् वन।

* 15:17 १५:१७ रामत-लही थुकिया अर्थ वाकुधीया डाँडा

2 शिमशोन वःगु खँ सियाः गाजायापि मनूतयसं व थाय् घेरय् यात। इपिं चच्छि हे शहरया ध्वाखाय् वयात पियाच्चन। “झीसं वयात सुथय् स्याये” धकाः धयाः इमिसं चान्हय् छुं मयाः।

3 तर शिमशोन बाचा ई तक जक लासाय् च्वनाच्चन। बाचा इलय् दनाः वं शहरयागु ध्वाखाया खापा व निपुं थां, बाःर व फुक्कं लिनाबिल। अले व फुक्क थःगु ब्वहलय् क्वबियाः हेब्रोनाया पच्छिमय् च्वंगु डाँडाया च्वकाय् यंकल।

दलीलां शिमशोनयात ध्वंलाःगु

4 छुं ई लिपा शिमशोन सोरेकया बेसीइ च्वनीम्ह दलीला धाःम्ह छम्ह मिसालिसें मतियाय् तक्यन।

5 पलिशतीतय् शासकत व मिसायाथाय् वनाः धाल, “शिमशोनयात ह्यय्काः वयागु तःधंगु बलया रहस्य छु खः अले गथे यानाः वयात बसय् तयाः ची फइ व खँ सीकि। अले जिपि सकसियागुपाखें नं छन्त झिंछसः झिंछसः वहःयागु कुचात बी।”

6 उकिं दलीलां शिमशोनयात धाल, “छुकिं यानाः छि अपाय्स्कं बल्लाःगु, छिगु बल छुकिं दु अले गथे यानाः छितः चिनाः बसय् तये फइ जितः धयादिसँ।”

7 शिमशोनं लिसः बिल, “सुनानं जितः धनुया न्हयपु न्हगु मगंगु छँगूया खिपतं चित धाःसा जि मेपिं मनूत थें कमजोर जुइ।”

8 अले पलिशतीतय् शासकतयसं धनुयागु न्हयपु छँगूया मगंगु न्हगु खिपः वयात हयाबिल। दलीलां उकिं वयात चित।

9 वं दुनेयागु क्वथाय् मनूत सुचुकाः शिमशोनयात धाल, “शिमशोन, पलिशतीत थन दु।” तर वं छँगूया खिपःतयत अपुक मिइ लाःगु खिपः थें चप्फुनाबिल। उकिं वयागु बलया रहस्य सीके मफुत।

10 अले दलीलां शिमशोनयात धाल, “छिं जितः मखुगु खँ ल्हानाः ध्वंलानादिल। काः आः धयादिसँ छितः जिं गथे यानाः ची फइ?”

11 वं वयात धाल, “न्हगु गुबलें मछ्यःगु खिपतं सुनानं जितः चित धाःसा जि मेपिं मनूत थें कमजोर जुइ।”

12 उकिं दलीलां न्हगु खिपः हयाः वयात चित। वं मनूतयत क्वथा दुने सुचुकाः वयात धाल। “शिमशोन, पलिशतीत थन दु।” अले वं थःगु लप्पुयागु खिपः का थें चप्फुनाबिल।

13 हाकनं दलीलां शिमशोनयात धाल, “आः तक छि जितः मखुगु खँ ल्हानाः ध्वंलानादीगु दु। छितः गथे यानाः ची फइ जितः धयादिसँ।”

वं लिसः बिल, “छं जिगु छयंयागु न्हय्प्वॉय् सँ कानापं तानय् थानाः नकिलय् चिनाबिल धाःसा जि मेपिं मनूत थें कमजोर जुइ।”

14 उकिं व घंबलय् व वयागु छयंयागु न्हय्प्वॉय् सँयात कानापं तानय् थानाः नकिलय् चिनाबिल।

अले वं हाकनं शिमशोनयात धाल, “शिमशोन, पलिशतीत थन दु।” वया न्ह्यलं चाल अले वं ताननापं हे नकिं लिनाबिल।

15 अले दलीलां वयात धाल, “छिं जितः थःगु बलया बारे हे कंगु मदु धाःसा छिं जितः माया याना धकाः गय् यानाः धयादीफइ? छिं जितः ध्वंलाःगु व थःगु तःधंगु बलया रहस्य मकंगु थ्व स्वक्वः खुसी जुल।”

16 वं न्हियान्तिथं धया थें कचकच यानाः शिमशोनयात तसकं दिक्क चायकल।

17 उकिं वं खःगु खँ धयाबिल। वं धाल, “बूसांनिसें परमेश्वरया निंति अलग तःम्ह नाजिरी जूगुलि जिगु छैनय् आः तक ख्वःचा लाःगु मदुनि। जिगु सँ खात धाःसा जिगु बल जिकेनं वनी, अले जि मेपिं थें कमजोर जुइ।”

18 शिमशोनं खःगु खँ धाये धुंकाः दलीलां पलिशतीतय् शासकतय्थाय् थथे धायके छवल, “याकनं झासँ, हाकनं छकः झासँ, वं जितः थःगु रहस्यया खँ कंगु दु।” उकिं इपिं वहःया धिबा ज्वनाः वल।

19 वं शिमशोनयात थःगु मुलय् थ्यन। अले छम्ह मनूयात सःताः वयागु छैनय् दुगु न्हय्प्वॉय् सँ खाके बिल। शिमशोनयागु बल मदया वंगुलि दलीलां वयात क्वत्यल।

20 अले वं सःतल – “शिमशोन, पलिशतीत थन दु।”

वया न्ह्यलं चाल अले, “न्हापा थें पिने वनाः थःत मुक्त याये” धकाः मतिइ तल। तर थःत परमप्रभुं त्वःतादीगु खँ सी हे मसिल।

21 पलिशतीतय्सं वयात ज्वनाः वयागु मिखा लिकयाबिल। इमिसं वयात गाजाय् यंकल। अन इमिसं वयात कँय्यागु सिखलं चिनाः इयालखानाय् घःक्यलेगु ज्या याकल।

22 तर खाये धुंकूगु वयागु सँ हाकनं ताहाक जुयावल।

शिमशोन सीगु

23 पलिशतीतय् शासकत थः घः दागोनया निंति छगू तःधंगु बलि छायेत व वयागु न्ह्यःने लसता हनेत मुन। इमिसं धाल, “झी घवं झी शत्रु शिमशोनयात झीगु ल्हातय् बियादिल।”

24 शिमशोनयात खंबलय् मनूतय्सं थः घःयात च्वछायाः थथे म्ये हाल, “झी यक्व मनूतय् झी शत्रु स्यात अले झीगु देशयात भज्यंक स्यंकाबिल।

तर झी घवं वयात झीगु ल्हातय् बियादीगु दु।”

25 इमिगु नुगः स्वां हःबलय् इमिसं धाल, “झीत तमाशा क्यनेत शिमशोनयात हजि।” अले इमिसं शिमशोनयात झ्यालखानां सःतल। अले वं इमिगु न्ह्यःने ख्यालः क्यन।

इमिसं थांयागु दथुइ शिमशोनयात थंबलय्

26 वं थःगु ल्हाः ज्वनातःम्ह च्यःयात धाल, “जितः देगःयात लिधंसा बियातःगु थामय् ति, अले जि उकी लिधने।”

27 देगः जाय्क मिसा-मिजंत दु। पलिशतीतय् सकलें शासकत नं अन दु। स्वद्वःति मिसा मिजं देगःया कःसिइ च्वनाः शिमशोनयागु तमाशा स्वयाः च्वन।

28 शिमशोनं परमप्रभुयात बिन्ति यानाः धाल, “हे परमप्रभु परमेश्वर, जितः लुमंकादिसँ। जितः हाकनं छकः जक बल बियादिसँ। जितः थःगु निगः मिखाया निंति थुपिं पलिशतीतय्त छकलं बदला काय्के बियादिसँ।”

29 अले शिमशोनं देगःयात लिधंसा बियातःगु निपु थांया दथुइ बल्लाक ज्वनाः जव ल्हाः छपु थामय् व खव ल्हाः मेगु थामय् तयाः

30 वं धाल, “जि पलिशतीतनापं हे सिनावने”। अले वं बलं फत्तले घ्वात, व देगः दुनाः उकिं उपिं पलिशती शासकतय्त व अन दुपिं मनूतय्त ल्हाकल। थःगु जिवंकाःछि स्याःपिं मनूत स्वयाः अप्वः मनूत शिमशोनं थः सीबलय् स्यात।

31 अले वया दाजुकिजापिं व बौया फुक्क छँजःपिं वयाः वयागु सीम्ह काःवल। इमिसं वयागु सीम्हयात सोरा व एश्टोलया दथुइ वया बौ मानोहयागु सीगालय् यंकाः थुनाबिल। शिमशोन निइदँ तक इस्राएल्याम्ह न्ह्यलुवाः जुल।

17

मीकाया मूर्तित

1 एफ्राइमया पहाडी देशय् मीका धाःम्ह छम्ह मनू दु।

2 छन्हु वं थः मांयात धाल, “छिगु १,१०० वहःयागु कुचा* खुया काःबलय् जिं ताय्कः छिं खुँयात सराः बियादीगु खः। स्व, व धिबा जिके दु। व जिं हे खुया कयागु खः।”

वया मामं धाल, “जि यःम्ह काय् छन्त परमप्रभुं सुवाः बियादीमा।”

* 17:2 १७:२ १,१०० वहःयागु कुचा १३ किलोग्राम ति खः

3 वं वया थः मांयात झिंछसः वहःयागु कुचा लित बीधुंकाः वया मामं धाल, “आः जिं थ्व वहः जिमि कायनं कियातःगु इवाता व ढलौटया मूर्ति दय्केमा धकाः परमप्रभुयात अर्पण याये।” अले वया मांनं धाल, “मिका जिं थ्व छन्त लितबी।”

4 तर वं व वहः थः मांयात लित बिल। अले मामं निसः वहःयागु कुचा कयाः छम्ह वहकःमियात बिल। वं उकिं छगू इवाता व छगू मूर्ति दय्कल। अले उपि मीकायागु छैय् तल।

5 थ्व हे मीका धाःम्ह मनूया छगू पुजा याइगु कोथा दुगु जुयाच्चन। वं छगू एपोद व छुं इवातात दय्कल। अले थःकायपि मध्ये छम्ह काययात पुजाहारीया थासय् तल।

6 उगु इलय् इस्त्राएलय् जुजु धयापि हे मदुनि। सुया छु याये मंदत व हे यानाजुइगु खः।

7 यहदाया बेथलेहेम शहरय् छम्ह ल्याय्म्हम्ह लेवी दुगु जुयाच्चन। व यहदा कुलयापि मनूतय् दथुइ च्वनीम्ह खः।

8 व बेथलेहेम शहर त्वःताः मेगु च्वनेगु थाय् माःवन। चाःहिलाः वें व एफ्राइमया पहाडी देशय् मीकाया छैय् थ्यंकवल।

9 मीकां वयात न्यन, “छ गनं वयागु?”

वं लिसः बिल, “जि यहदियाया बेथलेहेमयाम्ह छम्ह लेवी खः, जिं थः च्वनेत थाय् माला च्वनागु दु।”

10 मीकां वयात धाल, “जि नाप च्वनाः जिमि बौ व पुजाहारी जु। जिं दैय्दसं झिगू वहःयागु कुचा, छज्वः वसः व नयेगु नसा बियेगु याये।”

11 उकिं व लेवी वलिसें च्वनेत मानय् जुल। अले वया लागि व ल्याय्म्हम्ह मनू थःकाय् थें जुल।

12 मीकां व लेवीयात पुजाहारीया ज्याय् तल, अले व मीकाया छैय् च्वन।

13 मीकां धाल, “आः जिके छम्ह लेवी पुजाहारी दुगुलि परमप्रभुं जितः भिं यानादी धकाः जिं सिल।”

18

दान कुलयापि मनूत लेशय् च्वंगु

1 उगु इलय् इस्त्राएलय् जुजु धयापि हे मदुनि। दान कुलयापि मनूतय्सं च्वनेत थाय् माला च्वन, छायाःसा मेगु कुलयापि मनूतय्त जमिन दयेधुंकूसां इमिके धाःसा थःगु धयागु छकुचा नं जमिन मदुगु जुयाच्चन।

2 उकिं दान कुलयापिन्सं थःगु कुलया फुक्क परिवारपाखें न्याम्ह मग्याःपिं मनूत ल्यल। अले इमित जमिन मालेत व उकियागु चिवा कायेत सोरा व एस्तोल शहरं छवल।

उपि न्याम्ह मनूत एफ्राइमया पहाडी देशय थ्यने धुंकाः मीकाया छैय् बाय् च्वन।

3 अन च्वंबलय् इमिसं व ल्याय्म्हम्ह लेवीयागु सः म्हसीकाः वयात न्यन, “छ थन छु यानाः च्वनागु? सुनां छन्त थन हल? थन छंगु छु ज्या दु?”

4 वं इमित मीकां थःगु लागि छु यात व कनाबिल। अले धाल, “मीकां जितः पुजाहारीया ज्या यायेत ज्यालाय् तःगु दु।”

5 अले इमिसं वयात धाल, “अथे जूसा जिमिगु निति परमेश्वरयाके जिमिगु ज्या ताःलाइ कि ताःलाइ मखु धकाः न्यै।”

6 पुजाहारीं लिसः बिल, “याउँक हूँ। छिमिसं यानाच्वंगु यात्रा परमप्रभुपाखेंयागु खः।”

7 उपि न्याम्ह मनूत व थाय् त्वःताः लेशय् थ्यंकवल। सीदोनयापिं मनूत थें अनयापिं मनूत शान्त व सुरक्षितकथं म्वानाच्वंगु खन। अले इमिगु देशय् छुं मगाःमचाः मजगुलिं इपिं च्वन्हाःगु जुल। अले इपिं सीदोनीत स्वयाः यक्व तापाः। अले इमि मेपिं मनूतलिसें छुं कथंयागु स्वापु नं मदु।

8 दान कुलयापिं उपि न्याम्ह मनूत सोरा व एस्तोलय् लिहां वये धुंकाः इमि दाजुकिजापिन्सं इमित न्यन, “छिमिसं छु छु खना?”

9 इमिसं लिसः बिल, “वा! झीसं इमित हमला याः वनेनु! धात्थें जिमिसं खनागु व देश तसकं बांलाः। छिपिं छाया सुम्क च्वनाच्वनागु? अन वनाः व देशयात त्याका कायेत लिचिले मते।

10 छिपिं अन थ्यनीबलय् छिमिसं छगू चक्कंगु देशय् याउँक म्वानाच्वंपिं छगू जातियात खनी। धात्थें परमेश्वरं व जमिन छिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु, व थासय् पृथ्वीइ दुगु छुं नं चीजयागु मगाःमचाः मदु।”

11 अथे जूगुलिं सोरा व एस्तोलं दान कुलयापिं खुसः मनूत ल्वाभः घानाः पिहां वल।

12 इपिं थाहां वनाः यहूदाया किर्यत-यारीमयागु पच्छिमपाखे छाउनी तल। उकिं व थाय्यात थौं तक नं मनेह-दान* धाः।

13 अनं इपिं न्ह्यज्यानाः एफ्राइमया पहाडी देशय् मीकाया छैया न्ह्यःने वल।

14 अबलय् लेश देशया चिवा काःवंपिं न्याम्ह मनूतयसं थथे धकाः थः दाजुकिजापिलिसें खँ ल्हात, “छु थुपिं छँ मध्ये छखा छैय् एपोद, छँ घःत, छगू

* 18:12 १८:१२ मनेह-दान अर्थात दानया छाउनी

कियातःगु इवाता व छगू ढलौतया मूर्ति दु धकाः छिमिसं स्यू ला? आः छु यायेमाःगु खः व छिमिसं स्यू।”

15 उकिं इपि मीकाया छें लिक्क व ल्याय्म्हम्ह लेवी च्वनीगु थासय् वन। अले वलिसें खें ल्हात।

16 ल्वाभः ज्वनातःपि उपि खुसःम्ह दान कुलयापि मनूत मू लुखाय् दन।

17 व पुजाहारी मू लुखाय् ल्वाभः ज्वनातःपि खुसःम्ह मनूतलिसें दनाच्चंबलय् हे देशयागु चिवा काःवंपि न्याम्ह मनूतय्सं छें दुने दुहां वनाः इवाता, मूर्ति, एपोद व छें घःत काल।

18 उपि न्याम्ह मनूतय्सं मीकाया छेंय् दुहां वनाः इवाता, मूर्ति, एपोद व छेंनं घःत काःबलय् व पुजाहारीं इमित न्यन, “छिपि छु यानाच्चनागु?”

19 तर इमिसं लिसः बिल, “हाले मते! सुम्क च्वं। वयाः जिमि पुजाहारी व बौ जु। छम्ह मनूया छेंय् पुजाहारी जुइगु छन्त बांलाः कि इस्त्राएलया छगू कुल व वंशया पुजाहारी जुइगु बांलाः?”

20 अले व पुजाहारी लय्ताल। व एपोद, कियातःगु इवाता व छें घःत ज्वनाः इपिलिसें वन।

21 बांलाक न्यासि वने मफुपि मनूत, सा-द्वहंत व थिकेथिकेगु सामान न्ह्यः न्ह्यः तयाः इपि अनं वन।

22 दान कुलयापि मनूत मीकाया छेंनं भचा तापाक थ्यंबलय् मीकाया जःलाखःलातय्त छक्कवलं सःतल। अले इमिसं इमित लिनाः नापलाकल।

23 इमिसं दान कुलयापिन्त तसकं हालाः सःतल अले दानया मनूतय्सं फहिलाः मीकायात धाल, “छन्त छु जुल? जिपिलिसें त्वायेत छं छाय् मनूत सःतागु?”

24 मीकां धाल – “जिं थःगु लागि दय्कागु जिमि घःत छिमिसं यंकल। छिमिसं जिमि पुजाहारी नं यंकल। छिमिसं जितः छुं नं त्वःमतू। छिमिसं– ‘छन्त छु जुल? धकाः गथे यानाः न्यने फुगु?’ ”

25 दान कुलयापिन्सं वयात धाल, “जिपिलिसें हाले मते, मखुसा छुं तंगुल मनूतय्सं छिमित हमला याइ अले छ व छिमि परिवार सिनावनेमाली।”

26 थुलि धयाः दान कुलयापि मनूत थःगु लैपुइ वन। इपि थःपिं स्वयाः यक्व बल्लाःपि खनाः मीका थःगु छेंपाखे लिहां वन।

27 अले व पुजाहारी व मीकां थःगु निति दय्कूगु मूर्ति ज्वनाः इपि लेशयापि शान्त व सुरक्षितकथं म्वानाच्चंपि मनूतय्त हमला यायेत लेशय् वन। इमिसं इमित तरवारं पाल, अले इमिगु शहरयात मिं नकाबिल।

28 इमित बचय् याइपिं सुं नं मदु, छायाधाःसा व लेश शहर सीदोनं यक्व तापाः। अनयापि मनूत मेपि सुलिसें स्वापु मतइपि जुयाच्चन। व शहर बेथ-रहोबया लिक्क बेसीइ लाः।

दान कुलयापिं मनूतयसं व शहरयात हाकनं दय्काः उकी च्वन।

29 अले इमिसं व शहरयागु नां इस्राएलया काय्, थः पुर्खाया नामय् दान तल। न्हापा उकियागु नां लेश खः।

30 दान कुलयापिन्सं उपिं मूर्तितयत् पलिस्था यात। अले इस्राएल जातियात ज्वनाः मयंतले मोशाया काय् गेशोमिया काय् जोनाथन व वया काय्पिं दान कुलया पुजाहारी जुल।

31 शील्योय् परमेश्वरयागु नापलायेगु पाल दतले मीकां दय्कूगु मूर्तितयत् पुजा यात।

19

गिबाय् जूगु मभिंगु ज्या

1 उगु इलय् इस्राएलय् जुजु धयापिं हे मदुनि।

छन्हु एफ्राइमया पहाडी देशयागु तसकं वने थाकुगु थासय् च्वनीम्ह छम्ह लेवी यहुदाया बेथलेहेमं छम्ह मथ्याःम्ह कलाः हल।

2 तर व थः भाःतलिसें तंचायाः वयात त्वःताः यहुदाया बेथलेहेमय् थः छैय् लिहां वन, अले अन व प्यला तक च्वन।

3 अले वया भाःत थः च्यः व निम्ह गधा ज्वनाः वयात ह्यय्काः लितः हयेत व मिसाया छैय् वन। अले व मिसां इमित थः बौया छैय् यंकल। व लेवीयात खंबलय् व मिसाया बौनं लयतायाः वयात लसकुस यात।

4 वया ससःबौनं कर याःगुलि व अन स्वन्हु तक च्वन। व नयात्वनाः अन हे चा च्वन।

5 प्यन्हु दुखुन्हु इपिं सुथ न्हापां दन अले वनेत्यंबलय् मिसाया बौनं थः जिलाजंयात धाल, “न्हापा छुं नयाः आराम यानादिसँ, अले झासँ।”

6 उकिं इपिं निम्ह फ्यतुत। अले नापं च्वनाः नयेगु त्वनेगु यात अले मिसाया बौनं धाल, “अज्ज मेगु छचा च्वनाः न्हाइपुकादिसँ।”

7 व वनेत दन। वया ससःबौनं धाःसा वयात च्वनेत कर यात अले व अज्ज छचा च्वन।

8 न्यान्हु दुखुन्हु व वनेत सुथ न्हापां दन। तर मिसाया बौन धाल, आः झासु नि लंकादिसँ, न्हिनय् तक पियादिसँ। उकिं इपि निम्हय्‌सिन नापं च्वनाः नयेगु त्वनेगु यात।

9 अले व मनू थः मथ्याःम्ह कलाः व च्यःलिसें वनेत हानं छकः दन। तर वया ससःबौन धाल, “स्व सन्ध्याकाः ई जुइ धुंकल। थौं चच्छि थन हे च्वनाः न्ह्यइपुकादिसँ, अले कन्हय् सुथ न्हापां दनाः छैं लिहांझासँ।”

10 तर व मनू उखुन्हु चान्हय् अन च्वनेत मानय् मजुल। उकिं व सामान क्वबिका तःपि निम्ह गधा व मथ्याःम्ह कलाःनापं यबूस शहर (थ्व यरूशलेम शहर खः) पाखे वन।

11 इपि यबूस लिक्क थ्यंबलय् सन्ध्याकाः ई जुइन। वया च्यलं थः मालिकयात धाल, “थौं चान्हय् इपि थन हे च्वनेनु।”

12 तर वया मालिकं धाल, “मखु, इस्त्राएलीत मदुगु थ्व परदेशी थासय् इपि च्वने मज्यू। बरू इपि गिबाय् वनेनु।”

13 वं हान धाल, “वा, गिबाय् वा रामाय् थ्यंकः वनेत कुतः यायेनु। थौं इपि चान्हय् अन हे बाय् च्वने।”

14 उकिं इपि न्ह्यज्याल। बेन्यामीन कुलया लागा गिबाया लिक्क थ्यंकः वःबलय् निभाः बित।

15 लँ त्वःताः इपि चा च्वनेत गिबाय् दुहां वन। शहरय् थ्यंकाः इपि चक्कंगु चुकय् च्वन। तर इमित चान्हय् बाय् च्वनेत सुनानं छैय् मयंकू।

16 व सन्ध्याकाः इलय् गिबाय् च्वनीम्ह छम्ह बुराम्ह मनू बुँइ ज्या यानाः लिहां वयाच्वंगु जुल। व एफ्राइमया पहाडी देशयाम्ह तर गिबाय् च्वनीम्ह खः। (अन बेन्यामीनीत च्वनीगु खः)

17 वं थय्क च्वयपाखे स्वःबलय् शहरया चुकय् पय्तुनाच्चंम्ह व यात्रीयात खन। व बुराम्ह मनुखं न्यन, “छ गन वनेत्यनागु? छ गनं वयागु?”

18 वं लिसः बिल, “जिपि यहूदाया बेथलेहेम एफ्राइमया पहाडी देशयागु तसकं वने थाकूगुथायपाखे वनाच्वनागु। जि अनयाम्ह हे खः। जि यहूदाया बेथलेहेमय् वनागु खः आः जि थःगु छैय्* वनाच्वनागु। तर सुनानं जितः थःगु छैय् बाय् मब्यु।

19 जिमिके नयेगु त्वनेगु फुक्क दु। जिके गधायात नकेत सु व दाना नं दु। जि, जिमि मिसा व जिमि च्यःया निति मरि व दाखमघ दु। जिमित छुं म्वाः।”

* 19:18 १९:१८ थःगु छैय् हिब्रू बाइबलय् परमप्रभुया छैं वनाच्वनागु

20 बुराम्ह मनुखं धाल, “जिगु छैय् झासँ, छिकपिन्त लसकुस दु। जिं छिमित बाय् बी। छिकपि चुकय् चा च्वनेम्वाः।”

21 अले इमित वं छैय् दुने यंकल, गधायात नसा त्वँसा बिल। इमिसं थःगु तुति सिल, नये त्वनेगु यात।

22 इपि न्ह्यइपुका च्वंबलय् हे आकाझाकां व शहरयापिं छुं मभिपिं मनूत वयाः व छैयात घेरय् यात। खापाय् घारा घारा यानाः इमिसं व छैयाम्ह बुराम्ह थुवाःयात धाल, “छंगु छैय् दुहां वःम्ह मनूयात पिका, जिमित वलिसँ लसपस याये मास्ति वः।”

23 व छै थुवाः बुराम्हं पिने पिहां वयाः धाल, “मखु जिमि पासापिं, थज्याःगु मभिंगु ज्या छता याये मते, थ्व मनू ला जिमि पाहां खः। थज्याःगु मछालापुस्से च्वंगु ज्या याये मते।

24 स्व, थन ब्याहा मजूम्ह जिमि म्हाय् व वया मथ्याःम्ह कलाः दु। जिं इमित छिमिथाय् हये। छिमिसं इमित स्यंकाः थःयःथे या। तर थ्व मनूयात थज्याःगु घच्चाइपुगु ज्या याये मते।”

25 तर मनूतय्सं वयागु खँ मन्यं। अले व मिजंनं थः मथ्याःम्ह कलाःयात ज्वनाः इमिगु न्ह्यःने पिने घ्वाना छवल। इमिसं वलिसँ जबरजस्ती यात, अले चच्छि हे क्वह्वांगु व्यवहार यात। अले सुथ न्हापा जुइ धुंकाः इमिसं वयात वनेबिल।

26 अथे जुयाः सुथ न्हापां व मिसा थः भाःत दुगु छै वयाः लुखाय् ग्वार्तुल अले निभाः त्वयेधुंका तक अन ग्वार्तुलाच्वन।

27 व मिसाया भाःत सुथ न्हापां दन, अले थःगु यात्राय् वनेत छैया लुखा चायेकूबलय् अन वं थः मथ्याःम्ह कलाःयात छै न्ह्यःने थःगु ल्हाः लुखा खलय् चकंका ग्वारा तुलाच्वंगु खन।

28 वं वयात धाल, “दँ, झीपि वनेनु।” तर वं छुं लिसः मब्बू। उकिं वं वयात गधाया म्हाय् तल अले छैपाखे वन।

29 छै थ्यनेधुंकाः वं छपु छुरि काल। थः मथ्याःम्ह कलाःया सीम्हयात कुचा कुचा यानाः ध्यन। उकिं झिनिप्वः चिनाः इस्राएलया प्यखेरं छवयाबिल।

30 अले थ्व खंपि सकसिनं धाल, “इस्राएलीत मिश्र देशं वःबलय् निसँ थौं तक थज्याःगु गुबलें नं जगू मदुनि। थुकिया बारे बांलाक बिचाः या! छु यायेमाः जिमित धा।”

20

इस्राएलीतय्सं बेन्यामीनीतलिसँ लडाइँ यायेत तयारी याःगु

1 अले उत्तरय् दाननिसें दच्छिनय् बेशेबातक व पुर्बय् गिलादनिसें सकलें इस्त्राएलीत पिहां वल। इपिं छप्पे जुयाः परमप्रभुया न्हःने मिस्पाय् मुन।

2 इस्त्राएलया फुक्क कुलयापि नायःत व तरवार घानातःपि प्यंगू लाख सिपाईत परमेश्वरया मनूतय्गु मुंज्याय् मुन।

3 बेन्यामीनीतय्सं इस्त्राएलीत मिस्पाय् वंगु खँ न्यन। अले इस्त्राएलीतय्सं धाल, “थज्याःगु बांमलाःगु खँ गथे यानाः जुल, जिमित धा।”

4 अथे जूगुलि व स्यानातःम्ह मिसाया भाःत लेवी धाल, “जि व जिमि मथ्याःम्ह कलाः चा च्वनेत बेन्यामीनया गिबाय् वया।

5 उखुन्ह चान्हय् गिबायापि मनूतय्सं जितः स्यायेगु बिचालं जि च्वनागु छँयात घेरय् यात। इमिसं जिमि मथ्याःम्ह कलाःयात जबरजस्ती यात अले व सित।

6 जिं थः मथ्याःम्ह कलाःयात कयाः वयागु सीम्हयात कुचा कुचा यानाबिया अले छकु छकु इस्त्राएलया झिनिगू कुलयाथाय् छवयाः छायाःसा इमिसं इस्त्राएलय् थज्याःगु क्वहंगु व इज्जत कायेगु ज्या यात।

7 आः छिकपिं सकलें इस्त्राएलीतय्सं न्यनादिसँ, थुकिया बारे छु यायेगु खः धयादिसँ। छिकपिन्सं हे फैसला यानादिसँ।”

8 सकलें मनूत छम्ह मनू थें जुयाः थथे धाधां दन, “झीपि सुं नं थःगु छँ वने मखु, झीपिं मध्ये सुं नं थःगु छँ वने मखु।

9 आः गिबायात झीसं थथे याये। गोला तयाः झीपिं हमला यायेत वने।

10 झीसं इस्त्राएलया फुक्क कुलं झिम्हय् छम्ह मनूयात सिपाईतय्गु निति नयेगु सामान तयार यायेत काये। अले सेना बेन्यामीनया गिबाय् वये धुंकाः इमिसं इस्त्राएलय् याःगु फुक्क क्वहंगु ज्याया निति गिबाय् च्वपिन्त सजौय बी।”

11 थुकथं इस्त्राएलीत सकलें छप्पे जुयाः गिबाय् हमला यायेत मुन।

12 इस्त्राएलीतय्सं बेन्यामीन कुलयाथाय् थथे धकाः मनूत छवत, “छिमिगु दथुइ याःगु थ्व तसकं मभिंगु ज्या छु खः?

13 आः गिबायापिं इपिं मभिंपिं मनूतय् जिमिगु ल्हातय् ब्यु अले जिमिसं इमित स्यानाः इस्त्राएलं मभिंगु ज्या चीकाछवये।”

तर बेन्यामीनीतय्सं थः दाजुकिजा इस्त्राएलीतय्गु खँ मन्यं।

14 इपिं इस्त्राएलीतलिसें ल्वायेत बेन्यामीनी शहर शहरं गिबाय् मुंवल।

15 गिबाय् च्वपिं न्हय्सःम्ह ल्ययातःपिं मनूत बाहेक बेन्यामीनीतय्सं थर्थे इमिगु शहर शहरं इस्त्राएलीतलिसें ल्वायेत निइखुद्रःम्ह तरवार घानातःपिं मनूतय् मुंवल।

16 थुपि मध्ये न्हयस्:म्ह ल्ययातःपि खव ल्हाः चले जूपि सिपाईत खः। इमिसं न्याति कय्कीबलय् थ्याक्क थासय् लाके फु।

17 बेन्यामीनीत बाहेक इस्राएलीतय्सं प्यंगू लाख तरवार चले याइपि मनूत मुंकल। इपि सकलें ल्वायेसःपि सिपाईत खः।

बेन्यामीन कुल नाप लडाइँ

18 इस्राएलीत थत्थें बेथेलय्* वनाः अन इमिसं परमेश्वरयात थथे धकाः न्यन, “बेन्यामीनीतयत्त हमला यायेत गुगु कुल न्हापा वनेमाः?”

परमप्रभुं धयादिल, “यहूदा न्हापा वनेमाः।”

19 उकि इस्राएलीत सुथ न्हापां गिबाया लिक्क वनाः छाउनी तल।

20 इस्राएलीत बेन्यामीनीतलिसें लडाइँ यायेत पिहां वल। इमिसं बेन्यामीनीतलिसें ल्वायेत गिबाय् तयार जुयाच्चन।

21 बेन्यामीनीत गिबां पिहां वल अले इमिसं निइनिद्रःम्ह इस्राएलीतयत्त लडाइँया ख्यलय् म्यानाबिल।

22 तर इस्राएलीतय्सं छम्हयसिनं मेम्हयसित हःपाः बिल। अले हाकनं थः सेनायात न्हापांगु न्हि थें थाय् थासय् तल।

23 अथे जुयाः इस्राएलीत थाहां वनाः परमप्रभुया न्ह्यःने सन्ध्याकाः ई तक ख्वल, अले इमिसं परमप्रभुयात न्यन, “जिमि दाजुकिजा बेन्यामीनीतलिसें जिपि हाकनं ल्वाः वनेगु ला?”

परमप्रभुं लिसः बियादिल, “इमित हाकनं हमला या।”

24 थथे निन्हू खुन्हू नं इपि बेन्यामीनीतलिसें लडाइँ यायेत न्ह्यज्यात।

25 बेन्यामीनीत नं इपिलिसें लडाइँ यायेत गिबां पिहां वल, इमिसं तरवार चले याइपि १८,००० म्ह इस्राएलीतयत्त म्यानाबिल।

26 सकलें इस्राएलीत बेथेलय् लिहां वन, अले ख्वयाः अन इपि उखुन्हू सन्ध्याकाः ईतक परमप्रभुया न्ह्यःने अपसं च्वन। इमिसं परमप्रभुया न्ह्यःने होमबलि व मेलबलि छल।

27 इस्राएलीतय्सं परमप्रभुयाके न्यन। उबलय् परमेश्वरया बाचाया सनू बेथेलय् दुगु जुल।

28 अबलय् हारूनया छय् व एलाजारया काय् पीनहास पुजाहारी खः। इमिसं न्यन, “जिपि जिमि दाजुकिजा बेन्यामीनीतलिसें हाकनं लडाइँ याः वनेमाः कि म्वाः?”

* 20:18 २०:१८ बेथेल बेथेलया अर्थ परमेश्वरया छें

परमप्रभुं लिसः बियादिल, “इमित हमला या! कन्हय् जिं इमित छिमिगु ल्हातय् बी।”

29 अले इस्राएलीतय्सं गिबाया प्यखेरं मनूत सुचुका तल।

30 स्वन्हु दुखुन्हु इस्राएलीत बेन्यामीनीतलिसें ल्वायेत न्ह्यज्यात, अले सेनायात न्हापायागु थासय् हे तल।

31 बेन्यामीनीत धाःसा व सेनायात हमला यायेत पिहां वल। इपिं शहरं तापाक्क तक वन। अले चक्कंगु ख्यलय् बेथेलय् व गिबा वनीगु लँपुइ न्हापा थें हे इस्राएलीतयत्त हमला यानाः इमिसं स्विम्ह इस्राएलीतयत्त स्यात।

32 अले बेन्यामीनीतय्सं थथे धाल, “जिमिसं हाकनं इमित त्याकाच्चनागु दु।” तर इस्राएलीतय्सं इमित शहरं पिकयाः मूलँपुइ हयेत बुनाः बिस्सुं वंषिं थें यानाः क्यंगु खः।

33 सकलें इस्राएलीत थथःगु थाय् त्वःताः लडाइँया लागि बाल-तामारय् मुन। उग्रिमय् हे सुलाच्चंषिं इस्राएलीत गिबाया पच्छिमया थासं हथासं पिहां वल।

34 अले इस्राएलयापिं झिद्रः मनूतय्सं न्ह्यःनं गिबाय् हमला यात। याकनं तसकं ल्वापु जुल। तर बेन्यामीनीतय्सं थःगु न्ह्यःने नाश वये धुंकल धयागु खँ मस्यु।

35 थुकथं परमप्रभुं इस्राएलीतयगु ल्हातं बेन्यामीनीतयत्त बुकादिल। उखुन्हु इस्राएलीतय्सं तरवार चले याइपिं निइन्याद्रः व सछिम्ह बेन्यामीनीतयत्त स्यानाबिल।

36 अले “झीपि बुत” धकाः बेन्यामीनीतय्सं सिल।

गथे यानाः बेन्यामीनीतयत्त बुकल?

सकलें इस्राएलीत गिबाया न्ह्यःने सुलाच्चंषिं मनूतके भलसा तयाः थः बूषिं थें यानाक्यंगु खः।

37 इपिं सुलाच्चंषिं मनूतय्सं गिबाय् आकाझाकां हमला यात, अले प्यखेरं न्यनावनाः अन दुपिं सकसितं स्यात।

38 इस्राएलया मनूत व सुलाच्चंषिं मनूतय् दथुइ इमिसं शहरं मित्याः आकाशपाखे छवयेगु चिं क्वःछिनातःगु जुयाच्चन।

39 इस्राएली मनूत लिहां वया बेन्यामीनीतयत्त हमला याइगु खः।

“न्हापायागु लडाइँलय् थें झीसं इस्राएलीतयत्त बुकाच्चनागु दु,” धकाः धयाः बेन्यामीनीतय्सं स्विम्ह इस्राएलीतयत्त स्याये धुंकूगु खः।

40 तर शहरं मित्याः आकाशपाखे थाहां वंबलय् बेन्यामीनीतय्सं लिफः स्वल। स्व, इमिसं शहर न्यंक मि नयाच्चंगु खन।

41 अले इस्राएलीतयस् फहिलाः बेन्यामीनीतयत् हमला यात। थःगु नाश जुइगु ई वःगु खनाः बेन्यामीनीत ग्यानाः आत्ते जुल।

42 उकिं इपि इस्राएलीतय् न्ह्यःनं मरुभूमिपाखे बिस्युं वन। तर इपि बिस्युं वने मफुत। शहर शहरं वःपिं इस्राएलीतयस् बेन्जामीनीतयत् दथुइ लाकाः पालाः स्यानाबिल।

43 इमिसं बेन्यामीनीतयत् घेरय् यात। अले दि हे मघुसे लिना हे च्वन, गिबाया पुर्बय् छगू थासय् इमित त्याकल।

44 झिंच्याद्ःम्ह बेन्यामीनीतयत् स्यात। इपि सकलें ल्वायेसःपिं सिपाईत खः।

45 बचय्जूपिं धाःसा लिहां वया मरुभूमिइ दुगु रिम्मोनया ल्वहंधीपाखे बिस्युं वन। इमिसं इपिं मध्ये न्याद्ःम्हसित, लँय् नापलाकाः स्यानाबिल। इमिसं बेन्यामीनीतयत् गिदोम तक हे लिनाच्चन अले मेपिं निद्ःम्हयसित स्यानाबिल।

46 उखुन्हु २५,००० म्ह बेन्यामीनीतयत् स्यात। उपि स्याःपिं सकलें ल्वायेसःपिं सिपाईत खः।

47 खसःम्ह मनूत धाःसा लिहां वनाः मरुभूमिइ दुगु रिम्मोनया ल्वहंधिकय् बिस्युं वन। अले इपिं अन प्यला तक च्वन।

48 अनलि इस्राएलीत बेन्यामीनीतयथाय् वल। अले शहरय् दुपिं मनूत, सा दूहं व नापलाःपिं फुक्क पशुतयत् इमिसं तरवारं स्यात। इपिं शहर शहरय् वन इमिसं नापलाक्वः फुक्क शहरतयत् मिं नकाबिल।

21

बेन्यामीनीतयगु निंति भमचात

1 इस्राएली मनूत मिस्पाय् मुने धुंकाः “झीपिं मध्ये सुनानं थः म्हाय् सुं बेन्यामीनीतयत् बी मखु” धकाः पाफःगु खः।

2 आः ला इपिं बेथेलय् वनाः हँय् हँय् ख्वख्वं सन्ध्याकाः ई तक परमेश्वरया न्ह्यःने च्वनाच्चन।

3 इमिसं धाल, “हे परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वर, इस्राएलय् थथे छाया जू वःगु? इस्राएलं छाया थौं छगू कुल तनावन?”

4 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां इमिसं छगू वेदी दय्काः होमबलि व मेलबलि छाल।

5 अले इस्राएलीतयस् न्यन, “इस्राएलया फुक्क कुल मध्ये गुगु कुल परमप्रभुया सभाय् मवः?” छायाधाःसा मिस्पाय् परमप्रभुयाथाय् मवंपिन्त स्याना हे छवयेमाः धकाः इमिसं पाफःगु खः।

6 थः बेन्यामीनी दाजुकिजापिनिगु लागि इस्राएलीत दुःखी जुल, छायाधाःसा इमिसं धाल, “थौं इस्राएलयागु छगू कुल तनावंगु दु।”

7 ल्यंदुपि बेन्यामीनी मिजंतयगु निंति झीसं गनं मिसात हयेगु?

8 अले इमिसं हानं न्यन, “इस्राएलया कुल मध्ये गुगु कुल मिस्पाय परमप्रभुयाथाय् मवः?” इमिसं याबेश-गिलादं सुं नं सभाया निंति छाउनीइ मवःगु धइगु खँ सीकल।

9 उबलय् मनूतयत ल्याःखाबलय् ला याबेश-गिलादयापिं छम्ह नं मनू अन मदु।

10 उकिं व इस्राएलीतयगु सभां ल्वायेसःपिं झिनिद्रुः सिपाइँतयत थथे आज्ञा बियाछवत, “याबेश-गिलादय् वनाः अन दुपिं सकलें मिजं, मिसा व मस्तयत स्या।

11 छिमिसं याबेश-गिलादय् दुपिं मिजंत व मिस्तलिसें लसपस याये धुंकूपिं सकलें मिस्तयत स्या। तर कुमारीतयत म्वाकाति।”

12 इमिसं अथे हे यात। इमिसं याबेश-गिलादयापिं मनूत मध्ये प्यसःम्ह कुमारी मिस्तयत नापलाकल। इपिं मिस्तयत इमिसं कनानया शीलोया छाउनीइ हल।

13 अले इस्राएलीतयगु व सभां रिम्मोनया ल्वहंधिकय् दुपिं बेन्यामीनीतयथाय् सन्धियागु बुखँ छवल।

14 उकिं बेन्यामीनीत अबलय् हे लिहां वल, अले इस्राएलीतयसं याबेश-गिलादं हःपिं भम्चा इमित बिल। इमिसं इपिं मिस्तयत मस्यासैं म्वाकातःगु खः। तर इपिं फुक्क मिस्त बेन्यामीनीतयगु लागि मगात।

15 अले मनूत बेन्यामीनीतयगु लागि दुःखी जुल। छायाधाःसा परमप्रभुं इस्राएली कुलतयत फायादीगु दु।

16 अले सभाया थकालितयसं धाल, “बेन्यामीनी कुलय् मिस्त मदु। ल्यंदुपिनिगु लागि भम्चा मालेत छु यायेगु?”

17 इमिसं धाल, “बचयजूपिं बेन्यामीनीतयत अधिकारया भाग दयेमाः। मखुसा इस्राएलीत मध्येया छगू कुल तनावनी।

18 तर झीसं थःम्ह्यायपिं इमित ब्याहा यानाः बी फइ मखु, छायाधाःसा सुं बेन्यामीनीयात म्ह्याय्मस्त ब्यूम्ह मनूयात सराः लाइ धकाः झीसं पाफयागु दु।”

19 अयनं बेथेलया उत्तरपाखे, बेथेलं शकेम वनीगु मू लँया पुर्बपाखे व लबोनया दच्छिनपाखे शीलोय परमप्रभुया निंति दैयदसं जुइगु नखः इमिसं लुमंकल।

20 अथे जुयाः इमिसं बेन्यामीनीतयत थथे आज्ञा बिल, “वनाः दाखक्यबय् सुला च्वँ।

21 नखः खुन्हु शीलोयापि कुमारी मिस्त प्याखं हुलेत वइबलय् छिपि दाखक्यबं पिहां वयाः छम्ह छम्हयसिनं छम्ह छम्हयसित भम्चा दय्केत ज्वं। कुमारी मिस्तयत् थःनापं थःगु देशय् ज्वनाः हूँ।

22 अनलि इमि बौ वा दाजुकिजापि जिमिथाय् वयाः धाःवल धाःसा जिमिसं धाये, 'इमित ग्वाहालि यानाः जिमित दया यानादिसँ, छायाधाःसा लडाइँलय् इमिगु नितिं झीसं भम्चा हयाबी मफुत। छिकपिन्त दोष लाइ मखु। छायाधाःसा छिकपिन्सं थःम्हायापि ब्यगु मदु।' "

23 उकि बेन्यामीनीतय्सं अथे हे यात। इपि कुमारी मिस्त प्याखं हुला च्वंबलय् हे छम्ह छम्ह मनुखं छम्ह छम्ह कुमारी मिसायात ज्वन अले थः कलाः दय्केत यंकल। इपि थथःगु थासय् लिहां वन। अले शहरयात हाकनं दय्काः इपि उकी च्वन।

24 अबलय् इस्राएलीत व थाय् त्वःताः थथःगु कुल व वंशतय्थाय् वन, सकलें थथःगु थासय् वन।

25 उगु इलय् इस्राएलय् जुजु धयापि हे मदुनि। सुनानं छु याये मंदत व हे यानाजुइगु खः।

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7